

โครงการพิเศษทางจิตวิทยา

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิต
และความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

จัดทำโดย

นายธนศานต์ วงศ์คำ

รหัสนักศึกษา 610801400390

โครงการพิเศษทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

ปีการศึกษา 2564

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ชื่อ-นามสกุล	: นายธนศานต์ วงศ์คำ
ชื่อโครงการพิเศษทางจิตวิทยา	: ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจ ในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
หลักสูตร	: ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษ	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมัญญิตตา อยู่เจริญ
ปีการศึกษา	: 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และความภาคภูมิใจในตนเอง 3) ศึกษาความสัมพันธ์เป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษา คณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม จำนวน 4 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิตและแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation) t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample) สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA or F-test) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 จากคะแนนเต็ม 5.00 แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษาเพศชาย
3. นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง
5. การมีเป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .768

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมัญญิตตา อยู่เจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษทางจิตวิทยา และคณาจารย์คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ดังนี้ รองศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา อังกาบสี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรควิช จารีกจาริต อาจารย์ ดร.อธิวัฒน์ รัตนวงศ์แซ และอาจารย์นภาพร อยู่ถาวร ซึ่งให้ความช่วยเหลือและความเมตตาผู้ศึกษาพร้อมทั้งให้การแนะนำปรึกษาตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้ ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา อังกาบสี และผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรควิช จารีกจาริต ที่กรุณาสละเวลาให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณ คุณสุกัญญา บำเพ็ญกลิ้ง และคุณสุตารัตน์ จามจรี เจ้าหน้าที่ประจำคณะจิตวิทยาที่ให้ความกรุณาประสานงานและช่วยเหลือในด้านการดำเนินการต่าง ๆ แก่ผู้ศึกษาด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณนักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามซึ่งทำให้ ผู้ศึกษาได้ข้อมูลที่มีคุณค่ายิ่ง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ประมวล โทนผุย ครอบครัวของผู้ศึกษา และขอบคุณนางสาวกันตมน แซ่ตั้ง ที่ให้การสนับสนุน ให้ความรัก ให้อกำลังใจ ห่วงใยและให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านกับผู้ศึกษาตลอดมา คุณค่าของโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้ ขอมอบแต่ครอบครัว คณาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนนักวิชาการที่ผู้ศึกษาได้อ้างถึงในโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้นำมาซึ่งความสำเร็จสมบูรณ์ยิ่ง

ธนศานต์ วงศ์คำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ.....	7
1. หลักการและเหตุผล.....	7
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	9
3. ความสำคัญของการค้นคว้า.....	9
4. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	10
5. กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า.....	12
6. สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	12
2. เอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	14
1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	14
1.2 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	16
1.3 ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	16
1.4 ลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	17
1.5 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	19
1.6 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	22
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีเป้าหมายในชีวิต	24
2.1 ความหมายของการมีเป้าหมายในชีวิต.....	24
2.2 ความสำคัญของการมีเป้าหมายในชีวิต.....	25
2.3 ลักษณะของบุคคลที่มีเป้าหมายในชีวิต.....	26
2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีเป้าหมายในชีวิต.....	26
2.5 การวัดการมีเป้าหมายในชีวิต.....	28
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง.....	29
3.1 ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง.....	29
3.2 ความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเอง.....	30
3.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง.....	31
3.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเอง.....	32
3.5 การวัดการมีความภาคภูมิใจในตนเอง.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ (ต่อ)	หน้า
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
4.1 เพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	35
4.2 ชั้นปีการศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	36
4.3 ความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	36
4.4 การมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
3. วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	39
1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	39
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	39
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4. ผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	52
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	55
2. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	55
3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	55
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	56
5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	56
6. อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	57
7. ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม	63

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	49
2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปีการศึกษา.....	49
3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกเป็นรายข้อ.....	50
4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีเป้าหมายในชีวิตจำแนกเป็นรายข้อ.....	51
5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความภาคภูมิใจในตนเอง.....	52
6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจำแนกตามเพศ.....	52
7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปี.....	53
8 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจำแนกตามความภาคภูมิใจในตนเอง.....	35
9 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา.....	54
10 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต.....	80
11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต.....	83
12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต ก่อนและหลังการคัดเลือกข้อคำถาม.....	84
13 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	85

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันนี้การศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มพูนความก้าวหน้าทางหน้าที่การงานของบุคคลในแต่ละปีผู้คนจำนวนมากเข้าสู่ระบบการเรียนในระดับปริญญาตรี แม้จะมีผู้คนมากมายเลือกที่จะเข้ามาศึกษาหาความรู้ในมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามยังมีจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษานอกเหนือจากระยะเวลาที่กำหนด Douglas Webber (2016 อ้างถึงในทักษิณา ช่างแก้ว, 2560) ได้อธิบายว่า การเรียนให้จบภายในสี่ปีเป็นผลดี เพราะยังใช้เวลาในรั้วมหาวิทยาลัยยาวนาน โอกาสเรียนจบก็จะน้อยลงเรื่อย ๆ ในบางครั้งอาจเกิดเหตุการณ์ในชีวิตที่ไม่คาดฝันที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนจนทำให้เรียนไม่จบ อุปสรรคในชีวิตอาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ ไม่ว่าจะเป็นการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตของคนในครอบครัว ผู้ปกครองตงานหรือนักศึกษาใช้เงิน ค่าเล่าเรียนไปจนหมด ดังนั้น เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาเอง เป็นเรื่องดีที่ผู้ศึกษานักเรียนหนังสือให้จบให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ การใช้เวลาเรียนในมหาวิทยาลัยนานปีขึ้น ส่งผลต่อระยะเวลาในการสร้างรายได้หลังจากสำเร็จการศึกษาได้น้อยลง หากต้องเสียเวลาเรียน 5-6 ปี แทนที่จะเป็น 4 ปี ด้วยเหตุนี้ทำให้บุคคลสูญเสียเวลาของการทำงานไปราว 1-2 ปี นับเป็นการสูญเสียโอกาสทางรายได้ไม่น้อยเลย ทั้งนี้ปัญหาทางการเรียนเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย ได้แก่ ระดับสติปัญญา ความผิดปกติทางร่างกาย และจิตใจที่มีผลต่อการเรียน รวมทั้งการขาดแรงจูงใจในการเรียน (กมล แสงทองศรีกมล, 2551 อ้างถึงในอุสมัน แจงอุบง, 2561)

การขาดแรงจูงใจในการเรียนนับเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผู้เรียน โดยเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียรโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ มุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้ (สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์สกุล, 2555) ความปรารถนาหรือความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียรโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างสูง

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาจเกิดขึ้นจากแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) ได้แก่ ความต้องการที่ศรัทธาความทะเยอทะยาน ความสนใจ และแรงจูงใจที่ต้องการประสบความสำเร็จ เป็นต้น หรือแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) อันได้แก่ ความมุ่งหวัง ความต้องการของบิดา มารดา และบรรยากาศในการเรียน ดังนั้น ความสัมพันธ์ ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการเรียน ตามแนวคิด ของ McClelland (1985 อ้างถึงในโมลี สุทธิโมลีโพธิ, 2563) แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความทะเยอทะยาน ความกระตือรือร้น ความกล้าเสี่ยง ความรับผิดชอบตนเอง การรู้จักวางแผน และความมีเอกลักษณ์ ว่าเกิดเป็นแรงขับภายในบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ตามเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนด (นุชจรรย์ หงส์เหลี่ยม, 2559) จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

ที่จะทำให้นักศึกษาใช้ชีวิตในการเรียนในระดับปริญญาตรี ได้อย่างมีเป้าหมาย มีทิศทาง และผลักดันไปสู่ผลสำเร็จ

การมีเป้าหมายในชีวิตนั้นนับเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มลิวิลย์ พระธรรมมาตย์ (2561) ได้ให้ความหมายของเป้าหมายในชีวิตไว้ว่า เป็นสิ่งที่ตนเองให้ความสำคัญ และปรารถนาจะให้เกิดขึ้นในอนาคต และเป็นแรงจูงใจให้ตนเองมีพลังมุ่งไปสู่อนาคต การมีเป้าหมายในชีวิต จะช่วยให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย มีความหวังและมีทิศทางที่จะมุ่งไปสู่อนาคต เพราะการมีเป้าหมายจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าคุณคนนั้นต้องการอะไร จะมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร เพื่อใคร และเพื่อที่จะทำอะไร สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนสุนทร บาลทิพ (2559) อธิบายไว้ว่า การมีเป้าหมายในชีวิต เกิดจากบุคคลมีความเชื่อว่า ชีวิตของตนเองมีความสำคัญหรือมีความหมาย และเมื่อบุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิต มีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การมีเป้าหมายชีวิต คือ ความต้องการที่เป็นปัจเจกบุคคล เป็นสิ่งที่บุคคลมุ่งมั่นและตั้งใจเพื่อให้ตนเองบรรลุจุดประสงค์บางอย่างที่อยากได้ อยากมี อยากเป็น นำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย อีกทั้งยังต้องใช้ความพยายาม ด้วยสติปัญญาของตนเอง นำไปสู่การเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้มีชีวิตอย่างมีความสุข มีความหวังและมุ่งไปสู่อนาคต

การตั้งเป้าหมายเริ่มจากการที่บุคคลทำการสำรวจความคิด ผ่านทางประสบการณ์หรือการรับรู้ เพื่อค้นหาความต้องการของตนเองออกมา เมื่อได้เป้าหมายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการคิดและความต้องการ บุคคลจะให้คุณค่าแก่เป้าหมาย ประกอบกับการมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่มุ่งมั่นและตั้งใจเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (แก้ว พรหมแก้ว, 2559) สอดคล้องกับ ธเนตร ตัญญวงษ์ (2554) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรู้สึกพึงพอใจในตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งความรู้สึกนี้ประกอบด้วย ความรู้สึกปลอดภัย ทางกาย ความมั่นคงทางอารมณ์ ความมีเอกลักษณ์ ความเป็นเจ้าของ และความสามารถที่ตนเองสามารถทำในสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ และมีการประเมินตนเองตามความรู้สึกของตน ว่าตนเองเป็นคนที่มีความสามารถ มีความสามารถ มีความสำคัญรวมไปถึงสามารถยอมรับในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ได้ เป็นปัจจัยพื้นฐานทางสุขภาพจิตที่บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงจะสามารถเผชิญกับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้ สามารถยอมรับสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกผิดหวังและท้อแท้ใจด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง จึงเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีความสุข สามารถดำเนินชีวิตตามที่ตนปรารถนาได้อย่างดี (ดวงพร ภาคหาญ, 2560)

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายปัจจัย อาทิ เพศ ชั้นปีการศึกษา การมีเป้าหมายในชีวิต ความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่ปรากฏในงานวิจัยที่ผ่านมา ตัวแปรเพศต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปรากฏใน Narayanan, R. et, al. (2007) โดยทำการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาโดยแยกตามเพศ พบว่า 1) แรงจูงใจเชิงบูรณาการ: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.38 ในขณะที่เพศชายอยู่ที่ 4.15 2) แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.49 ในขณะที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 3) แรงจูงใจผลลัพธ์: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 ในขณะที่เพศชายอยู่ที่ 3.22 และ 4) แรงจูงใจที่แท้จริง: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ในขณะที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.87 ตัวแปรชั้นปีการศึกษาต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปรากฏใน พัศรินทร์ ก่อเลิศวรพงศ์ และคณะ (2559) นักศึกษาที่มีชั้นปี

ที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตัวแปรความภาคภูมิใจในตนเองต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปารกฎใน นุชเนตร กาฬสมุทรร และประสพชัย พสุนนท์ (2558) อ้างถึงในฉันททิพย์ พลอยสุวรรณ และคณะ, 2563) พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัย ที่สามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา เนื่องมาจากการรับรู้คุณค่าในตนเอง ทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่น มั่นใจในการปฏิบัติงานของตนเอง บุคคลจะมีความเคารพในตนเอง มองเห็นตนเอง เป็นคนมีค่า มีความสามารถ และมีสมรรถภาพที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ และตัวแปรการมีเป้าหมายในชีวิตต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปารกฎในพิมพ์พนิต ภาสกร และคณะ (2563) พบว่า คะแนนเฉลี่ยความมีเป้าหมายชีวิตตามแบบวัดเป้าหมายชีวิต (Purpose in life: PIL) พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความมีเป้าหมายชีวิตเท่ากับ $M(SD)$ เท่ากับ 95.12 (14.34) แปลผลได้ว่านักเรียนมีเป้าหมายชีวิตค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเพศ ชั้นปีการศึกษา การมีเป้าหมายในชีวิต และความภาคภูมิใจในตนเองต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ ชั้นปี ความภาคภูมิใจในตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิต เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการนำไปใช้ในการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนสำเร็จศึกษาตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามเพศ ชั้นปี และความภาคภูมิใจในตนเอง
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

3.1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้กับ ครู อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเอง นำไปสู่การเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในตัวผู้เรียนให้สูงขึ้น

3.2 ข้อค้นพบจากการศึกษาจะเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 178 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2564 จากสำนักทะเบียนและประมวลผล)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 125 คน ซึ่งจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (1916 อ้างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 123 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (สุรินทร์ นิยมมางกูร, 2546) เป็นการเลือกสุ่มตัวอย่างที่ ผู้ศึกษาเลือกตามความสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 จากจำนวนในชั้นปีนั้น เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายในแต่ละชั้นปี ซึ่งผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 128 ชุด และได้รับการตอบกลับที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 125 ชุด จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย
 - 1.1) เพศ แบ่งเป็น ชาย และหญิง
 - 1.2) ชั้นปี แบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4
- 2) ความภาคภูมิใจในตนเอง แบ่งเป็น ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ
- 3) การมีเป้าหมายในชีวิต

4.3.2) ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

4.4.1 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2564

4.4.2 เพศ หมายถึง เพศเมื่อกำเนิดของนักศึกษา แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

4.4.3 ชั้นปี หมายถึง ชั้นปีที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 แบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

4.5 นิยามปฏิบัติการ

4.5.1 การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง ความต้องการส่วนบุคคล เป็นสิ่งที่บุคคลให้ความสำคัญ และปรารถนาจะให้เกิดขึ้นในอนาคต มีการกำหนดทิศทาง มีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายเพื่อบรรลุไปสู่อนาคต

ในการศึกษาครั้งนี้ วัดการมีเป้าหมายในชีวิต โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ จจริงที่สุด (5) ถึงจจริงน้อยที่สุด (1) ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีการตั้งเป้าหมายในชีวิตมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

4.5.2 ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง รับรู้ว่าคุณค่าส่งผลต่อความมั่นคงทางอารมณ์ มีความภาคภูมิใจ และความเชื่อมั่นในตนเอง นำไปสู่การมีสุขภาพจิตที่ดี ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ตามศักยภาพ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัดความภาคภูมิใจในตนเองโดยใช้ แบบทดสอบ Rubin's Self-esteem Scale (ชานนท์ โกมลมาลย์, 2551 อ้างถึงในปรกรณ์ เชื้อแก้วจิตฺดา, 2559) มีลักษณะเป็นแบบวัดที่ให้รายงานตนเอง ประกอบด้วยข้อความ 62 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง (คะแนน 159-150) ระดับปานกลาง (คะแนน 95-158) และระดับต่ำ (คะแนน 62-94)

4.5.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความปรารถนาที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน มีความทะเยอทะยาน มานะ เพียรพยายาม มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นสู่เป้าหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เพื่อให้เรียนจบตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ในการศึกษาครั้งนี้ วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ วรัญญา นิมกรด (2560) ซึ่งให้นิยามความหมายไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของนักศึกษาที่จะประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทางการเรียน ทำงานมีแบบแผนตามมาตรฐาน ที่ตนเองตั้งไว้ มีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่โดยไม่หวังรางวัลหรือผลตอบแทน รวมถึงการมีความสุขเมื่อการเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ จจริงที่สุด (5) ถึงจจริงน้อยที่สุด (1) ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3 ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.4 ลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.5 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.6 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2 . เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีเป้าหมายในชีวิต
 - 2.1 ความหมายของการมีเป้าหมายในชีวิต
 - 2.2 ความสำคัญของการมีเป้าหมายในชีวิต
 - 2.3 ลักษณะของบุคคลที่มีเป้าหมายในชีวิต
 - 2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีเป้าหมายในชีวิต
 - 2.5 การวัดการมีเป้าหมายในชีวิต
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 3.1 ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 3.2 ความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 3.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 3.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 3.5 การวัดความภาคภูมิใจในตนเอง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 เพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 ชั้นปีการศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อันเกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drives) หรือ ความปรารถนา (Desires) ที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ การจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ ภายใน ได้แก่ ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไรบางอย่าง จึงเป็นพลังชักจูงให้มนุษย์ประกอบกิจกรรม ส่วนภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาเร้าเร้า และมาเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ โลเวลล์ (Lovell, 1980 อ้างถึงในสุขุม รัตนเสรีเกียรติ, 2560) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า”เป็นกระบวนการที่ชักนำใ้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ” ไมเคิล คอมแจน (1996 อ้างถึงในสุขุม รัตนเสรีเกียรติ, 2560) อธิบายว่าการจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลจูงใจกระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ โดยบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล

McClelland (1985 อ้างถึงในโมลี สุทธิโมลิโพธิ, 2563) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง การตระหนักรู้ถึงเป้าหมายในระดับสูง ความต้องการประสบความสำเร็จในการแข่งขันและความสามารถในการจูงใจตนเอง ในการทำสิ่งที่เหนือกว่า ซึ่งผลดังกล่าวเป็นสิ่ง ที่มีความสำคัญและมีความหมายต่อตนเอง ซึ่งการจูงใจผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นสิ่งที่สำคัญต่อองค์กร เนื่องจากคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยและสถานภาพ มากกว่าจะเต็มเต็มความต้องการให้แก่ตนเอง โดยจะยึดติดกับความคิด และความรู้สึกของตนเองเป็นหลัก และจะกังวลกับการแสดงออกของตนเองมากกว่าเรื่องของผลการดำเนินงาน

โมลี สุทธิโมลิโพธิ (2563) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนาของบุคคลที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ตระหนักและตั้งใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ดี และ มาตรฐานอันดีเลิศ พร้อมกับความบรรลุเป้าหมายในระดับสูง โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานและบุคคล เพื่อให้ได้มาตรฐานและดีกว่าบุคคลอื่นและเป็นแรงผลักดันให้มีพฤติกรรมที่มี ความมุ่งมั่น มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และฝ่าฟันอุปสรรคด้วยความหวังที่จะทำงานให้สำเร็จมากกว่ากลัวความล้มเหลว

กัญญาวิวัฒน์ แก้วกมลรัตน์ และจิตาภา ธิริศิริกุล (2561) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่หาสิ่งหนึ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยแข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำได้ดีกว่าบุคคลอื่น ๆ มีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความรู้สึกสบายใจที่ประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลใจเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

ดลฤดี ไชยศิริ (2562) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายให้สำเร็จ โดยมีการตั้งเป้าหมายและวางแผนถึงกระบวนการที่จะไปให้ถึงเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่ผลสัมฤทธิ์สูงจะมีความพยายาม อดทนต่อการทำงาน มีความรับผิดชอบ แม้ว่ามีอุปสรรคขัดขวางก็จะพยายาม มุ่งมั่นฟันฝ่า ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ โดยพฤติกรรมของผู้เรียน ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องมีคุณลักษณะ 6 ด้านต่อไปนี้ด้านความกล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ ด้านความตั้งใจใฝ่เรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีส่วนร่วมและร่วมมือ ด้านความอดทนต่อการทำงาน ด้านการวางแผนการทำงาน

พัศรินทร์ ก่อเลิศรพวงศ์ (2559) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วง โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบ ความสำเร็จ และมีความกังวลเมื่อพบความล้มเหลว ทั้งนี้โดยอาศัยความกระตือรือร้น ต้องอาศัยการวางแผน และความพยายามเพื่อความเป็นเลิศเพื่อความก้าวหน้า การทำให้สิ่งที่ดีขึ้นรวดเร็วขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ความพากเพียรที่ฝ่าฟันอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ท้อแท้ มีความทะเยอทะยาน ความรับผิดชอบ การอุทิศตนอย่างเต็มกำลัง ความสามารถเท่าที่จะทำได้เป็นอย่างดีที่สุด เพื่อให้ความสำเร็จนั้นบรรลุมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศที่แท้จริง

ศศธร บริสุทธิ์นฤดม (2557) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้ ตนเองประสบความสำเร็จที่ดีเลิศ โดยไม่หวังผลตอบแทนหรือรางวัล

อนันต์ เสมรสสุวรรณ (2559) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบ พฤติกรรมที่จะประสบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัลแต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อาบจิตร กอมาตย์ (2561) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนเองตั้งไว้บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพียงเพราะหวังรางวัลเท่านั้น แต่ทำเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อุสมัน เจาะอุบง (2561) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการของผู้เรียนที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีความพยายามหาวิธีต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา ปรารถนาจะประสบความสำเร็จ มีความอดทน ทะเยอทะยาน เพียรพยายาม หมั่นค้นคว้าหาความรู้ ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ เพื่อสู่ความสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ประสบความสำเร็จ มีความทะเยอทะยาน มานะ เพียรพยายาม มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นสู่เป้าหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

เกษรชัย และหิม (2550 อ้างถึงในสุจินต์ เพิ่มพิทักษ์ และทัศนีย์มารด ลิมสุทธิวันภูมิ, 2553) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง บทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ นักเรียนที่ตั้งใจเรียนสูงมักประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ ลุ่ล่งไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรค มีความพยายามที่จะทำให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามมาตรฐานที่ดีเยี่ยมกว่าผู้อื่น

สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์สกุล (2555) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียรโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างสูง

ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์ (2563) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียรโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้สูง

กานดา คำมาก และคณะ (2558) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความขยัน เอาใจใส่ในการเรียน มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียน

วรทัศน์ วัฒนชีวินปกรณ์ (2555 อ้างถึงในอัญชญา และจรรยา, 2557) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาว่าเหตุการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่ตนกำลังประสบอยู่ เป็นงานที่นักศึกษาต้องทำให้สำเร็จด้วยตนเองเป็นหลัก โดยมีการคิดที่จะทำงานนั้น ๆ อย่างมุ่งมั่นมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ คิดสร้างสภาพเอื้อที่จะทำงานให้สำเร็จ คิดป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ จึงพยายามหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะให้ผลดีในระยะยาว รู้สึกมีความสุข เมื่อคาดคิดว่าจะทำงานได้สำเร็จ แต่ถ้าคาดคิดว่างานจะล้มเหลว ก็รู้สึกเศร้าเสียใจแต่ไม่คิดท้อถอยพร้อมที่จะหาทางปรับปรุงแผนการทำงานจนทำงานได้อย่างสำเร็จอย่างดีที่สุด

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมการเรียน โดยมีความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง มองหาทางปรับปรุงแผนการทำงานจนทำงานได้สำเร็จในที่สุด มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียน

1.3 ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักวิจัยและนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2531) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจูงใจ ผู้บริหารควรปฏิบัติ ต่อคนงานในฐานะสิ่งมีชีวิตจิตใจคอยดูแลสวัสดิการเพิ่มสิ่งจูงใจปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน และส่งเสริมขวัญกำลังใจให้ดีอยู่เสมอ ซึ่งเป็นปัจจัยอันสำคัญที่จะสร้างความพอใจให้กับพนักงานและสร้างความสำเร็จ ทั้งในความต้องการของพนักงานและบรรลุเป้าหมายขององค์กรด้วย

อรุณ รักธรรม (2532) กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ว่าแรงจูงใจ เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการและแสดงการกระทำออกมาตามปกติคนเรามีความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้หลายอย่างหรือมีพฤติกรรมแตกต่างกันแต่พฤติกรรมเหล่านี้จะแสดงออกบางโอกาสเท่านั้น สิ่งที่สำคัญอันหาความสามารถของคนออกมาได้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

McClelland (1960 อ้างถึงในโมลี สุทธิโมลีโพธิ, 2562) กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อบุคคลไว้ ดังนี้

1) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูงและด้วย มาตรฐานที่ดีเยี่ยมมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงประสบความสำเร็จในงานที่เกี่ยวข้องกับการ คำนวนและภาษา กับงานที่ต้องใช้ปัญญาในการคิดแก้ปัญหา มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ต่างหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงสามารถรักษาระดับผลการเรียนที่ดีของตนในระดับ มัธยมศึกษาไว้ได้จนถึงระดับอุดมศึกษา

4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ เช่น ความสำเร็จทางการศึกษาจากสถาบัน หรือความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ด้าน การดำเนินชีวิตส่วนตัวในสังคม เช่น การได้แต่งงานหรือการมีบุคลิกภาพที่ดีด้าน การประกอบกิจกรรมพิเศษ (เช่น การเล่นกีฬาหรือการให้บริการแก่สังคม และด้านการประกอบดำเนินชีวิตในครอบครัว เช่น การเป็นพ่อแม่หรือการมีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว? นอกจากนี้แรงจูงใจที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งควรให้ความสำคัญมากกว่า แรงจูงใจอื่นๆ ผู้ที่จะทำงานได้อย่างประสบผลสำเร็จจะต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ความสำเร็จของงาน จะกระทำได้โดย กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสำคัญ เมื่อแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็จะสามารถปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ และช่วยให้ผลการปฏิบัติงานที่ได้ออกมานั้นมีประสิทธิผล เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งควรปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับพลเมืองเพื่อที่จะทำให้พลเมืองนั้นมีคุณภาพและพร้อมที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

ผู้ศึกษาสรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูง เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นตัวผลักดันพฤติกรรมของบุคคลให้เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจ พากเพียรพยายาม ให้บุคคลกระทำการใดสิ่งหนึ่งจนบุคคลนั้นบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

1.4 ลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Weiner (1972 อ้างถึงในเสถียร อุตวัต, 2555) ได้ระบุลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีดังนี้

1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยานสูง มุ่งแข่งขัน และพยายามจะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวสูง และเลือกงานที่สลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคำนึงถึงอนาคตมากกว่าอดีตและปัจจุบัน พระครูสิริ สุตานุยุต (2555 อ้างถึงในกานดา คำมาก และคณะ, 2558) อธิบายว่า ลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีลักษณะ ดังนี้

- 1) มีความทะเยอทะยาน
- 2) ชอบการแข่งขันและชอบทำงานท้าทาย
- 3) ตั้งความหวังหรือเป้าหมายไว้ค่อนข้างสูงแต่ก็จะกำหนดเป้าหมายไม่ให้ยากเกินไป

หรือง่ายเกินไป

- 4) ชอบทำงานแข่งกับเวลา
- 5) อดทน มุ่งมั่น ทำงานจนกว่าจะสำเร็จโดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งรบกวน
- 6) เลือกเพื่อนร่วมงานโดยให้ความสำคัญกับความสามารถในการทำงานเป็นอันดับแรก
- 7) สร้างผลงานโดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ
- 8) สามารถบังคับและควบคุมตัวเองได้
- 9) ทำงานเต็มความสามารถเสมอไม่ว่าผลตอบแทนที่เป็นรางวัลหรือสิ่งของจะมากหรือน้อยก็ตาม
- 10) ทำงานเพื่อความเป็นเลิศของงานมากกว่าความมีชื่อเสียงเท่านั้น
- 11) ใช้ดุลยพินิจอย่างอิสระ โดยอาศัยข้อมูลและประสบการณ์ที่ได้รับ
- 12) ชอบได้รับผลย้อนกลับทันทีเพื่อจะได้รู้ความก้าวหน้าของงานที่ทำปรับปรุงตัวเอง

ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

McClelland (1948 อ้างถึงในสุจินต์ เพิ่มพิทักษ์ และทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ, 2563) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังนี้

- 1) เป็นผู้ตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงาน
- 2) เป็นผู้ที่มีความพยายาม อดทนจนถึงจุดหมายปลายทาง
- 3) เป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว
- 4) เป็นผู้ที่ต้องการข้อมูลย้อนกลับของผลงานที่ทำ
- 5) เมื่อผู้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุภายใน เช่น ความสามารถ ความรู้

และความพยายามของตนเอง

นอกจากนี้ McClelland (1985 อ้างถึงในโมลี สุทธิโมลิโพธิ, 2563) ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะที่อธิบายในทฤษฎีปฏิบัติการทดลอง ดังต่อไปนี้

1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำงานให้สำเร็จ เพื่อความพึงพอใจของตนเองมิใช่หวังให้คนอื่นยกย่อง ชอบสถานการณ์ที่สามารถใช้ความรับผิดชอบส่วนบุคคลในการค้นหาหนทางในการจัดการกับปัญหาสิ่งดังกล่าวนี้ทำให้ได้รับความพึงพอใจส่วนตัวต่อความสำเร็จของตัวเอง ไม่ชอบสถานการณ์ที่ความสำเร็จหรือความล้มเหลว โอกาสสิ่งสำคัญก็คือ ความสำเร็จนั้นต้องเป็นผลมาพร้อมทักษะความสามารถ และความพยายามที่มาจากตัวของเขาเอง

2) กล้าเสี่ยงพอสมควร (Medium Risk-Taking) พวกเขาจะกำหนดเป้าหมายแบบเป็นกลาง ให้แก่ตัวของพวกเขาเอง เป้าหมายเหล่านี้ต้องไม่ต่ำเสียจนไม่ต้องอาศัยความท้าทาย หรือสูงเสียจนเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวไม่พอใจ ที่จะทำสิ่งง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตน และการทำที่ยากให้ สำเร็จนั้นทำให้ตัวเองพอใจ ส่วนผู้ที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จหรือไม่เสี่ยงจนเกินไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจะทำไม่สำเร็จแต่ก็พึงโชค

4) ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลกใหม่ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่ พากเพียรพยายามต่อสิ่งที่ท้าทาย ความสามารถของตนเอง เป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิด และจะทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญลุล่วงไป พวกเขาชอบที่จะทำงานท่ามกลางปัญหา มากกว่าหนีจากการบรรลุความสำเร็จแล้ววิ่งไปหาโอกาส

5) คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาวเพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6) มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skills) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีทักษะในการจัดระบบงาน

7) ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Result of Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตาม ผลการกระทำของตนเองเป็นอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ทราบผลการตัดสินใจหรือการกระทำแล้ว ยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

สรุปได้ว่าคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะประกอบไปด้วย มีความทะเยอทะยานสูง มีความกระตือรือร้น คำนึงถึงอนาคตมากกว่าอดีตและปัจจุบัน มีความอดทน ชอบทำสิ่งที่ท้าทาย มีการวางแผนล่วงหน้า และมีทักษะในการจัดการกับปัญหา พร้อมรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตนเอง และมีแรงผลักดันจนบรรลุผลสำเร็จ เป็นต้น

1.5 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของมาสโลว์ (Maslow)

จากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1954 อ้างถึงในประภัสสร วัฒนา 2560) ได้อธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์เป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ดังนั้นถ้าเข้าใจความต้องการของมนุษย์ก็สามารถ อธิบายถึงเรื่องแรงจูงใจของมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน มาสโลว์ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ชั้นเรียงตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) คือความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น น้ำ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and Security Needs) คือความต้องการที่จะมีชีวิต ที่มั่นคง ปลอดภัย ความรัดกุมในชีวิตที่จะไม่ต้องคอยหวาดระแวงสิ่งใด

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม (Love and Belonging Needs) มนุษย์เมื่อเข้าไปอยู่ในกลุ่มใดก็ต้องการให้ตนเป็นที่รักและยอมรับในกลุ่มที่ตนอยู่

ขั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self-Esteem Needs) เป็นความต้องการในลำดับต่อมา ซึ่งความต้องการในขั้นนี้ถ้าได้รับจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ขั้นที่ 5 ความต้องการในการเข้าใจและรู้จักตนเอง (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงของมนุษย์ ซึ่งน้อยคนที่จะประสบได้ถึงขั้นนี้ มาสโลว์ได้กล่าวเน้นว่า ความต้องการต่าง ๆ เหล่านี้ต้องเกิดเป็นลำดับขั้น และจะไม่มี การข้ามขั้น ถ้าขั้นที่ 1 ไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการในลำดับขั้นที่ 2-5 ก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้ การตอบสนองที่ได้รับในแต่ละขั้นไม่จำเป็นต้องได้รับทั้งหมด เพียงแค่ต้องได้รับบ้าง เพื่อจะได้เป็นบันไดนำไปสู่การพัฒนาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นในลำดับขั้นต่อไป

สรุปทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์สามารถทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เพราะในการเข้าระบบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเป็นระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น การเข้าศึกษาในระดับดังกล่าวจึงเป็นการตอบสนองความต้องการที่มีมากกว่าความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งอาจเป็นความต้องการมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต จากการได้รับโอกาสในการหารายได้ที่สูงขึ้น ความต้องการความรักและการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเนื่องจากการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยนั้นช่วยให้บุคคลได้พบปะและสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้มากขึ้น ความต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่นเนื่องจากบทบาทในรั้วมหาวิทยาลัยนั้นอาจมีมากกว่าแค่ผู้เรียนทำให้เกิดประสบการณ์และโอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ มากขึ้นอันจะนำมาสู่การได้รับการยกย่องจากผู้อื่น และที่สำคัญการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อตอบสนองความต้องการในการเข้าใจ รู้จักตนเอง และค้นพบตนเอง ตลอดจนพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุด นำไปสู่การทำเพื่อประโยชน์เพื่อส่วนรวมต่อไป

2) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland

ทฤษฎีของ McClelland (1881 อ้างถึงในโมลี สุทธิโมลีโพธิ, 2563) มีความสำคัญต่อการศึกษาเรื่องแรงจูงใจมาก เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะช่วยสอน ให้บุคคลรู้จักความสำเร็จและความล้มเหลว และยังช่วยให้คิดว่าบุคคลควรจะทำงานในระดับที่เหมาะสมกับตนเอง จึงจะช่วยให้ ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ McClelland ยังเชื่อว่าทฤษฎีของเขาสามารถนำไปใช้ เพื่อฝึกบุคคลให้รู้จักคิดและแสดงออก เพื่อให้ เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ และสามารถนำไปใช้ได้ดีกับบุคคลที่มีสัมฤทธิ์ผลในการทำงานต่างได้ดีอีกด้วย แรงจูงใจนี้เป็น องค์ประกอบที่ผลักดันให้บุคคลต้องการอยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น และมีความต้องการความสำเร็จสูงขึ้น ลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะเป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับภาระหรือความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงาน ไม่ชอบเกียจงาน จะค้นหว่าปัญหาจะถูกแก้ได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ตั้งเป้าหมายไว้สูงกว่าปกติและชอบเสี่ยงกับเป้าหมาย ในระดับที่เป็นไปได้หรือสถานการณ์ที่ท้าทาย ตลอดจนต้องการข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตน อีกทั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่จะทำให้บุคคลในอาชีพต่าง ๆ ประสบความสำเร็จในชีวิตหรือหน้าที่การงานเกิดจากความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จในงานที่ทำ บุคคลที่มีความต้องการประสบความสำเร็จ จะมีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เมื่อสามารถเอาชนะก็จะประสบความสำเร็จจะมีความสบายใจภาคภูมิใจ ในทางกลับกัน หากบุคคลไม่ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหมาย ก็จะส่งผลให้บุคคลเกิดความวิตกกังวล ไม่สามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ตามที่ตั้งใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้สามารถกระตุ้นให้มีขึ้นในบุคคลได้ นอกจากนี้ McClelland (1881 อ้างถึงในอาบิจิตร กอมาตย์ และคณะ, 2561) ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคมดังต่อไปนี้

2.1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี โดยพยายามแข่งกับมาตรฐานอันดีเลิศ ความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และจะมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับ ความล้มเหลว

2.2) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ต้องการ เป็นที่นิยมชมชอบ หรือรักใคร่ชอบพอของผู้อื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

2.3) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ เพราะจะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือคนอื่นเป็น ความภาคภูมิใจ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่ อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุตาม ความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

สรุปได้ว่า McClelland เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่น กล่าวหาว่า แรงจูงใจที่สำคัญยิ่งและควรปลูกฝังให้แก่พลเมือง คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลที่มีความต้องการ สัมฤทธิ์ผลสูงย่อมมีสิ่งผลักดันให้บุคคลเหล่านั้น มีความมานะพยายาม มีความอดทนเพื่อเอาชนะอุปสรรค และเพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนตั้งเอาไว้ และพยายามทำสิ่งใดก็ด้วยมาตรฐานอันดี

3) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson

Atkinson (1985 อ้างถึงในวรัญญา นิมกรด, 2560) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นโมเดล เชิงคณิตศาสตร์ โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีการตัดสินใจ (Theory of Decision Making) เพื่อทำนาย แนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ Atkinson เชื่อว่าสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Ta) นั้น ขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

แนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ (Ts) ซึ่งได้มาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ตัว ดังนี้

$$Ts = MS \times Ps \times Is$$

เมื่อ

$$Ms = \text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์}$$

$$Ps = \text{การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ}$$

$$Is = \text{ค่าของสิ่งล่อ (Incentive Value)}$$

แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T) ซึ่งมาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ตัว ดังนี้

$$Tf = Maf \times Pf \times If$$

เมื่อ

$$Maf = \text{แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว}$$

$$Pf = \text{การรับรู้โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว}$$

$$f = \text{ค่าของสิ่งล่อใจที่เป็นหมายของความล้มเหลว ซึ่ง (If = 1-Is)}$$

องค์ประกอบซึ่งเป็นอิทธิพลจากภายนอก (Extrinsic Tendency = Text) ซึ่งทำให้ บุคคลปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมนั้นหรือไม่

ดังนั้น

$$Ta = Ts + Tf + Text$$

หรือ

$$Ta = (Ms \times Ps \times Is) + (Maf \times Pf \times If) + Text$$

Atkinson ได้สรุปโมเดลเป็นสมการเพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

$$Ta = (Ms - Mf)(Ps - (1 - Ps)) + Text$$

Ta = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์

Ms = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ดังนั้น

Mf = ความกลัวความล้มเหลวหรือความวิตกกังวล

Ps = การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ

Text = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก

นอกจากนี้ Atkinson (1961 อ้างถึงในปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2551) อธิบายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า ในสถานการณ์หนึ่งผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความพยายามที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จ โดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบความสำเร็จ ตามความคิดของเขาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบ

3.1) ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง การคาดล่งหน้าถึงผลการกระทำของตน คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคาดล่งหน้าถึงความสำเร็จของงาน

3.2) สิ่งล่อใจ (Incentive) ความพึงพอใจที่ได้รับจากการทำงาน เช่นงานที่ตนสนใจ ถนัด มีผลตอบแทนสูงถ้ามีสิ่งล่อใจเป็นที่พอใจของบุคคลก็จะทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

3.3) แรงจูงใจจากความพึงพอใจในการแสวงหาความสุขและหลีกเลี่ยงความผิดหวังคนเรากระทำการใด ก็ย่อมหวังได้รับความสุขความพอใจกับการกระทำ ต้องการความสำเร็จและกลัวความล้มเหลว คนที่ต้องการความสำเร็จมากจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและคนที่กลัวความล้มเหลวมากก็จะพยายามหลีกเลี่ยงงานที่ตนคิดว่าทำไม่ได้ ซึ่งจะเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

แนวคิดทฤษฎีของ Atkinson กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ เช่น ผลตอบแทนที่จะได้รับ การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ความกลัว ความล้มเหลว หรือความวิตกกังวล เมื่อบุคคลรับรู้สิ่งเหล่านี้แล้วจะนำไปสู่แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ เนื่องจากในการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยนั้นเป็นการใช้เวลาอย่างน้อย 3-4 ปีหรือมากกว่า ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องมีการคิดถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ความกลัว ความล้มเหลว หรือความวิตกกังวล เป็นต้น ทำให้มีการวางแผน ปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ทำให้มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นำมาซึ่งความพึงพอใจทั้งในรูปแบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร และการนำความรู้ที่ได้รับมาต่อยอดให้เกิดความก้าวหน้าในชีวิตต่อไป

1.6 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถวัดได้หลายวิธี โดยจากการศึกษาพบการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

วรัญญา นิมกรด (2560) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักศึกษา และมโนภาพแห่งตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ซึ่งวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้แบบวัดที่มีลักษณะเป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ จริ่งที่สุด (5) ถึง จริ่งน้อยที่สุด (1) แบบสอบถามมีจำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .850

McClelland (1940 อ้างถึงในชัชพร มานะกิจ 2560) แบบทดสอบการรับรู้ของบุคคล (Thematic Apperception Test (TAT) เพื่อวัดความต้องการของมนุษย์ โดยทฤษฎีเน้นอธิบายการจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการความสำเร็จมิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จในแง่ของการทำงาน หมายถึงความต้องการที่จะทำงานให้ดีที่สุดและทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นสำเร็จต่อไป หากองค์การใดที่มีพนักงานที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวนมากก็จะเจริญรุ่งเรืองและเติบโตเร็ว โดยแบบทดสอบ TAT เป็นเทคนิคการนำเสนอภาพต่างๆ แล้วให้บุคคลเขียนเรื่องราว เกี่ยวกับสิ่งที่เขาเห็น จากการศึกษาของแมคคลีแลนด์ ได้สรุปคุณลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความต้องการ 3 ประการที่ได้จากแบบทดสอบ TAT เขาเชื่อว่า เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลได้ดังนี้ 1.ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement (nAch)) เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้เต็มที่และดีที่สุดเพื่อความสำเร็จ จะใช้ความพยายามเพื่อ มุ่งไปสู่ความสำเร็จ และต้องการได้รับข้อมูลย้อนกลับเพื่อประเมินผลงานของตนเอง มีความชำนาญในการวางแผน มีความรับผิดชอบสูง และกล้าที่จะเผชิญกับความ ล้มเหลว 2.ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation (nAff)) เป็นความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม โดยจะพยายามสร้าง และรักษาความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น โดยยึดถือความสบายใจในการทำงานมากกว่าที่จะยึดความสำเร็จของงาน 3.ความต้องการอำนาจ (Need for Power (nPower)) เป็นความต้องการอำนาจเพื่อมี อิทธิพลเหนือผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการอำนาจสูง จะแสวงหาวิถีทางเพื่อให้ตนมีอิทธิพล เหนือบุคคลอื่น ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับหรือยกย่อง ต้องการความเป็นผู้นำต้องการทำงานให้เหนือกว่าบุคคลอื่น และจะกังวลเรื่องอำนาจมากกว่าการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

การรายงานตนเอง และการวิเคราะห์ตนเองโดย Jean Piaget (1896 อ้างถึงในอรนุช ศรีสะอาด, 2550) แบบวัดชนิดนี้ให้รายงานด้วยตนเองนี้มักประกอบด้วยข้อคำถามหรือคำคุณศัพท์ กำหนดให้บุคคลแสดงความรู้สึกต่อข้อคำถามนั้นว่าเห็นด้วยหรือไม่ หรือให้ตอบคำถามเพื่อค้นหาอารมณ์ความรู้สึกหรือให้เลือกคำคุณศัพท์เพื่ออธิบายวัตถุ กิจกรรม หรือแนวคิดที่กำหนดให้

การทดสอบ โดยสุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (2527 อ้างถึงในวรวิญญา ฉิมกรด, 2560) การทดสอบประกอบด้วยข้อความหลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่ว ๆ ไปเป็นมาตรฐานซึ่งบางข้อคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาที่ตนทำอยู่เสมอเมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เป็นต้น

มารยาท โยทองยศ (2555) แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือวิจัยชนิดหนึ่งที่นิยมใช้ในหมู่นักวิจัย เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเป็นวิธีที่สะดวกและสามารถให้วัดได้อย่างกว้างขวาง แบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของคำถามเป็นชุดๆ ที่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบ เพื่อใช้วัดสิ่งที่ ผู้วิจัยต้องการจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรเป้าหมายให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบันและการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต

การสัมภาษณ์ โดยสุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (2527 อ้างถึงในวรัญญา ฉิมกรด, 2560) การสัมภาษณ์ มีหลักคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตนเองต่างกันว่าผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตามเพื่อให้เราวิเคราะห์ตนเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพของเรา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ว่าตัวถูกสอบบุคลิกภาพ

จากวิธีการการวัดแรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น เห็นได้ชัดว่าในแต่ละวิธีการ ต่างมีข้อแตกต่างกันโดยการเลือกใช้นั้นจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับจุดประสงค์ในการวัด โดยในการศึกษาครั้งนี้ เลือกใช้การวัดแรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของวรัญญา ฉิมกรด (2560) มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .850 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 18 ข้อ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีเป้าหมายในชีวิต

2.1 ความหมายของการมีเป้าหมายในชีวิต

มลิวัลย์ พระธรรมมัตย์ (2561) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง สิ่งที่ตนเองให้ความสำคัญ และปรารถนาจะให้เกิดขึ้นในอนาคต และเป็นแรงจูงใจให้ตนเองมีพลังมุ่งไปสู่อนาคต การมีเป้าหมายในชีวิต จะช่วยให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย มีความหวังและมีทิศทางที่จะมุ่งไปสู่อนาคต เพราะการมีเป้าหมายจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าบุคคลนั้นต้องการอะไรบ้าง จะมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร เพื่อใคร และเพื่อที่จะทำอะไร

Catherine Moore (2021) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง ความต้องการของคนเราเพื่อที่จะบรรลุจุดประสงค์บางอย่าง และมีความหมายมากกว่าแค่ “เพื่อตอบสนองความต้องการด้านกายภาพ” อีกทั้งไม่ใช่เป้าหมายระยะสั้นหรือกิจวัตรประจำวัน หากแต่เป็นความทะยานอยากส่วนบุคคล จึงสามารถมีได้หลายรูปแบบและทิศทางทำให้เรามีความรับผิดชอบ เพื่อชีวิตที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

Ron Whitaker (2016) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์หลัก เป็นเหตุผลที่คุณทำทุกอย่างในแต่ละวัน

เสฐียรพงษ์ วรรณปก (2561) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง มนุษย์เป็นผู้กำหนดเป้าหมายแห่งชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดทางเดินของตนเอง และสามารถบรรลุถึงจุดหมายปลายทางที่กำหนดด้วยความพากเพียรพยายาม และด้วยสติปัญญาของตนเอง ผู้อื่นทำแทนให้ไม่ได้

นฤมล สุ่นสวัสดิ์ (2558) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง เครื่องมือนำทางการดำรงชีวิตของบุคคลเป็น ทิศทางให้ทำงานประสบความสำเร็จ ในชีวิตต้องตั้งเป้าหมาย และทำให้สมดุลกันทั้ง 6 ด้าน คือ 1. สุขภาพ-ร่างกาย 2. การศึกษา-สติปัญญา 3. การเงิน-อาชีพ 4. ครอบครัว-บ้านเรือน 5. จิตวิญญาณ-จริยธรรม 6. สังคม-วัฒนธรรม

ขวัญตา บาลทิพย์ และคณะ (2560) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง บุคคลมีความเชื่อว่าชีวิตของตนเองมีความสำคัญหรือมีความหมาย และเมื่อบุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิต มีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิต

กาญจน์สุนัทธ์ บาลทิพ (2559) กล่าวว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง ความเชื่อที่ว่า ชีวิตของตนเองมีความสำคัญหรือมีความหมาย และเมื่อบุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิตมีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิต

แก้ว พรหมแก้ว (2559) การตั้งเป้าหมายเริ่มจากการที่บุคคลทำการสำรวจความคิด ผ่านทางประสบการณ์หรือการรับรู้เพื่อค้นหาความต้องการของตนเองออกมา เมื่อได้เป้าหมายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการคิดและความต้องการแล้ว บุคคลจะให้คุณค่าแก่เป้าหมาย ประกอบกับการมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่มุ่งมั่นและตั้งใจเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากความหมายข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า การมีเป้าหมายในชีวิต หมายถึง ความต้องการส่วนบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญ และปรารถนาจะเกิดขึ้นในอนาคตและเมื่อบุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิตมีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิต

2.2 ความสำคัญของการมีเป้าหมายในชีวิต

Frankl (1946 อ้างถึงในอริสา สุมาลย์, 2563) พบว่า เป้าหมายในชีวิตเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้คนก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้ ชุดของทัศนคติและมุมมองที่ทำให้โลกมีความหมายสำหรับบุคคลนั้น ยกตัวอย่างเช่น การมีเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จโดยการทำงานที่สร้างสรรค์ การได้ทำภารกิจที่ให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่า การหาทางออกเมื่อชีวิตอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากได้ การมีใครสักคนให้รัก การได้สัมผัสธรรมชาติ ดื่มด่ำกับวัฒนธรรม รวมถึงความอดทนต่อความทุกข์ยาก

Drageset., Haugan & Tranvåg (2017 อ้างถึงในอริสาสุมาลย์, 2563) หากคนเราขาดเป้าหมายในชีวิต จะทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ สับสน และขาดทิศทางในการดำเนินชีวิต เรียกภาวะนี้ว่า ภาวะสูญญากาศของการดำรงอยู่ (existential vacuum) ซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกว่างเปล่า ไร้ความหมาย มีการวิเคราะห์กันว่า โลกสมัยใหม่ในปัจจุบันกำลังผลักดันให้คนรุ่นใหม่ต้องเผชิญกับภาวะเช่นนี้มากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทำให้เกิดการเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่นและตัดสินตนเองมากขึ้น และยังทำให้ผู้คนรู้สึกว่าบางสิ่งขาดหายไปจากชีวิต นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาช่วงวัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าตรงกับช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (18-35 ปี) ซึ่งตามภารกิจเชิงพัฒนาการแล้ว เป็นช่วงของการปรับตัวจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ พร้อม ๆ กับการปรับตัวหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกอาชีพการงานและความสัมพันธ์ เป็นการทดลองทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการค้นหว่าตนเองเป็นใคร และต้องการจะทำอะไรในชีวิต ธรรมชาติในการเรียนรู้ของวัยนี้เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นหลัก เพื่อที่จะปรับตัวสู่ภารกิจใหม่ ๆ ในชีวิตมากกว่าเป็นการเรียนรู้ในภาคบังคับ

ชญาดา บาลทิพย์ และคณะ (2558) ได้รวบรวมความสำคัญของเป้าหมายชีวิตเอาไว้ว่าการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในประเทศตะวันตกได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีความหมายและเป้าหมายในชีวิต เช่น จากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อสมรรถนะในตนเอง (Self-efficacy Beliefs) และการมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life) ของนักเรียนในระดับวิทยาลัยของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าความเชื่อสมรรถนะในตนเองมีความสัมพันธ์กับการมีเป้าหมายในชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ (Dewitz, 2004) จากการศึกษาวิจัยในผู้ติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทย พบว่า การค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิตทำให้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป และมีการปฏิบัติการ ดูแลตนเองที่ต่อเนื่อง มีความตั้งใจที่จะดูแลตัวเอง (Balthip, 2010; Balthip & Purnell, 2014 อ้างถึงในชัญดา บาลทิพย์ และคณะ, 2558) จากการศึกษาที่ผ่านมา (Dyson et al, 1997; Sessanna Finnell, & Jezewski, 2007 อ้างถึงในชัญดา บาลทิพย์ และคณะ, 2558) พบว่า การพบความหมายและเป็นหมายของชีวิตมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีความผูกพันหรือความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ เช่น การมีความผูกพันกับตนเอง และบุคคลรอบข้าง โดยเชื่อว่าการที่บุคคล มีความผูกพันกับบุคคลหรือสิ่งอื่นๆ ทำให้บุคคลนั้นรับรู้ว่าตนเองยังมีความหมายหรือความสำคัญต่อบุคคลอื่น ซึ่งการค้นพบความหมายหรือเป้าหมายในชีวิต หรือการเห็นความสำคัญของตนเองนั้น ทำให้บุคคลมีความหวังและมีความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป (Chiu et al, 2004; Kylma, 2005; Martsolf & Mickley, 1998; Meraviglia, 1999; Sessanna et. al, 2007 อ้างถึงในชัญดา บาลทิพย์ และคณะ, 2558)

จากการรวบรวมความสำคัญที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า การมีเป้าหมายในชีวิตนั้นเสมอเป็นจุดหมายในชีวิตที่ก่อให้เกิดเป็นแรงผลักดันในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึก ท้อแท้ สับสน และขาดทิศทางในการดำเนินชีวิต นำไปสู่การเล็งเห็นความสำคัญของตนเอง ส่งผลให้มีความหวังและมีความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป

2.3 ลักษณะของบุคคลที่มีเป้าหมายในชีวิต

อิงอร นาชัยฤทธิ์ (2556) บุคคลไปสู่ความสำเร็จใน ชีวิตที่ดีกว่าตามที่คาดหวังไว้นั้น มีลักษณะ ดังนี้

- 1) หาความฝันหรือความต้องการของตนเอง
- 2) กำหนดกรอบเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ต้องการให้ชัดเจน
- 3) สำรวจตนเองว่ามีจุดเด่นจุดด้อยด้านใดบ้าง
- 4) รับผิดชอบสิ่งที่ทำ ทบทวนและแก้ไข
- 5) ให้รางวัลแก่ตนเองที่ทำสำเร็จ

พิมพ์พนิต และคณะ (2564) ได้อธิบายว่า ผู้ที่จะเป็นผู้ที่มีเป้าหมายในชีวิต คือผู้ที่จะมีพฤติกรรม สุขภาพดี มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต สังคม และจิตวิญญาณดี สามารถค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง มีความเชื่อมั่นและมีความต้องการที่จะเดินทางไปให้ถึงเป้าหมาย มีความตั้งใจ ยึดมั่นในความสำเร็จ แม้ว่าวัยรุ่นเหล่านั้นจะเติบโตมาจาก สิ่งแวดล้อมที่มีความเสี่ยง

ดังนั้นผู้ที่ลักษณะของบุคคลที่มีเป้าหมายในชีวิตนั้นประกอบไปด้วย การมีความฝัน รู้ข้อดีข้อเสียของตนเองเป็นอย่างดี มีการกำหนดแผนการในการทำสิ่งต่างๆ มีความรับผิดชอบยึดมั่นในความสำเร็จ และเป้าหมายเหล่านั้นมีคุณค่าที่จะไขว่คว้า

2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีเป้าหมายในชีวิต

1) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีเป้าหมายในชีวิตของ ดิซ นัท ฮันท์ (Thich Nhat Hanh)

การนิพนพานณ์ ที่นี้ในขณะนี้ เป็นเป้าหมายของชีวิต เกิดจากการหลุดออกจากความรู้สึก ความไม่แน่นอนในอดีตและปัจจุบัน ภัทราวดี คงมัน (2558) ได้วิเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับชีวิตในทรรศนะของ ดิซ นัท ฮันท์ โดยแยกออกเป็น 3 แนวคิด ได้แก่

แนวคิดทางจิตวิทยา

เป้าหมายในชีวิตของท่านมีการตระหนักรู้ถึงคุณค่าในตัวเองเป็นแนวความคิดที่มีความสอดคล้องกับแนวความคิดทางจิตวิทยาที่เป็นการรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาศักยภาพของตน โดยเน้นความต้องการของตัวเองที่มาสโลว์ถือว่าความสำเร็จขั้นนี้เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ แต่ระยะหลังมาสโลว์ได้เพิ่มลำดับขั้นความต้องการสูงสุดบนยอดปิรามิดอีกหนึ่งขั้นว่าเป้าหมายสูงสุดของมนุษย์คือการบรรลุถึงขั้นที่คล้ายโลกุตระในพุทธศาสนาเป็นขั้นเหนือสามัญชนที่หมายถึงขั้นละกิเลส

แนวคิดทางปรัชญา

มีลักษณะสอดคล้องกับแนวความคิดแบบมนุษยนิยมโดยที่มนุษย์นิยมเน้นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เชื่อว่ามนุษย์เท่านั้นที่ทำได้ด้วยความสามารถของตนเองมีความภูมิใจในความเป็นมนุษย์ที่มีการช่วยเหลือสังคมทำให้สังคมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นเพราะปัจเจกก็คือส่วนหนึ่งของสังคมดังนั้นเป้าหมายของชีวิตในทรรศนะของดิซันท์ฮันท์ก็เพื่อมนุษย์ที่จะต้องหาวิธีที่ทำให้ตัวเองเข้าถึงที่สุดของชีวิต ต้องการความสุขด้วยศักยภาพของมนุษย์ โดยไม่มีเทพเจ้าเข้ามาเกี่ยวข้องในส่วนใดเลยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับเป้าหมายของชีวิตในลัทธิมนุษยนิยมมากที่สุดเนื่องจากมีความเชื่อว่ามนุษย์ต้องประกอบไปด้วยทั้งกายและจิต โดยที่ร่างกายกับจิตต้องมีความความสัมพันธ์กันกับแนวคิดแบบมนุษยนิยมให้ความสำคัญกับทั้งกาย และจิตอย่างเท่าเทียมกันจิตจะมีความสุขไม่ได้ถ้าร่างกายไม่แข็งแรงสมบูรณ์ ถ้าจิตใจผ่องใสร่างกายจะสมบูรณ์ตามไปด้วย ดังนั้น จึงควรสนองความต้องการของร่างกายควบคู่ไปด้วย

แนวคิดทางศาสนา

ตามหลักพระพุทธศาสนา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับศีล สมาธิ ปัญญา โดยมีเป้าหมายในชีวิตว่าต้องมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยปัญญา กำหนดเป้าหมายในชีวิตของบุคคลทางศาสนาจึงเน้นแนวคิดแบบวิมุตินิยม ที่ต้องการการหลุดพ้น รวมถึงความสงบของจิตและการหลุดพ้นจากความอยาก นำมาสู่ความสุขสงบในชีวิต

2) แนวคิดความหมายและเป้าหมายในชีวิตของแฟรงค์

ทฤษฎีของการมีความหมายในชีวิต ของแฟรงค์ (Frankl, 1985 อ้างถึงในขวัญตา บาลทิพย์ และคณะ 2555) กล่าวว่า ความหมายในชีวิตเกิดจากความเชื่อที่บุคคลเชื่อว่าชีวิตของตนเองมีความสำคัญหรือมีความหมาย (Significance) ซึ่งการรับรู้หรือความรู้สึกว่าชีวิตตนเองมีความสำคัญมาจากหลายประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของบุคคลนั้น เช่น การทำงาน การเรียน การมีสัมพันธภาพ หรือแม้แต่การที่บุคคลได้เผชิญกับความทุกข์ เป็นต้น ถ้าบุคคลสามารถค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิตทำให้บุคคลมีความต้องการ ที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป (Martsolf & Mickley, 19988) นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายว่าการมีความสัมพันธ์ หรือความผูกพันกับตนเอง บุคคลอื่นและพระเจ้า รวมถึงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะทำให้บุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในการดำรงชีวิต เมื่อบุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิตจากการมีความผูกพันกับสิ่งต่างๆ จะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิต มีความเครียดลดลง มีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังที่จะดำเนินชีวิตต่อไป ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการคิดแนวคิดนี้ คือ วิกเตอร์ แฟรงค์ (Viktor Frankl, 1995 อ้างถึงในขวัญตา บาลทิพย์ และคณะ, 2555) โดยได้นำแนวคิดนี้ไปช่วยให้คนหลายๆ กลุ่มสามารถค้นหาความหมายของการมีชีวิตหรือความหมายในชีวิต

3) แนวคิดเป้าหมายชีวิตของ Bronk

Purpose in Life ของ Bronk Holmes and Talib (2010 อ้างถึงในพิมพ์พนิต และคณะ, 2564) โดยเป้าหมายชีวิตเป็นการรับรู้ต่อสิ่งที่ทำให้ดำรงอยู่ และเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีกำลังใจ ดำรงชีวิตอยู่อย่างมั่นคงและมุ่งมั่นเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือวิกฤตของชีวิต ซึ่งเกิดจากบุคคลมีความเชื่อที่ว่าชีวิตของตนเองมีความสำคัญ Purpose in life ตรงกับคำในภาษาไทยว่าเป้าหมายชีวิตหรือความมุ่งหวังในชีวิต หรือจุดมุ่งหมายในชีวิต เป้าหมายชีวิต เป็นความตั้งใจอย่างมั่นคงที่จะไปสู่จุดมุ่งหมาย เป้าหมายหรือความมุ่งหวังในชีวิต และเมื่อบุคคลค้นพบเป้าหมายชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิตมีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิต การมีเป้าหมายชีวิตเป็นบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของบุคคลทุกคน แนวคิดความหมายและเป้าหมายชีวิต เชื่อว่าการค้นหาความหมายของชีวิตเป็นแรงจูงใจ ชั้นแรกในชีวิตของมนุษย์ทุกคน ผู้ที่สามารถค้นพบ และคงไว้ซึ่งความหมายหรือเป้าหมายชีวิตจะเป็นผู้ที่มีสุขภาวะที่ดี

4) ทฤษฎีการตั้งเป้าหมายของ Edwin A. Locke and Gary Latham

Edwin A. Locke and Gary Latham (1906 อ้างอิงใน กนกกร เมตตจิต 2560) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายเป็นกระบวนการพิจารณาการทำงานของคนและกลุ่มคนกับเป้าหมายที่กำหนดมาตรฐานคุณภาพและได้นำเสนอแนวคิดที่ว่า แรงจูงใจในการทำงานที่สำคัญของบุคคล คือความตั้งใจหรือความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การตั้งเป้าหมายที่ดีนั้น ต้องเป็นเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจง มีความท้าทายหรือมีความยากแต่สามารถปฏิบัติได้ มีการวางแผน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ ถ้าผู้เรียนมีการตั้งเป้าหมายในการเรียนโดยมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนมีการยอมรับมีความเข้าใจและมีความมั่นใจในเป้าหมายของตนเองให้ประสบความสำเร็จ

จากการค้นคว้าพบว่าการมีเป้าหมายในชีวิต มีแนวคิดที่หลากหลายทั้งในด้านศาสนา ปรัชญา จิตวิทยา และแนวคิดนักวิชาการ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การมีเป้าหมายในชีวิตเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีกำลังใจ ดำรงชีวิตอยู่อย่างมั่นคงและมุ่งมั่นเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือวิกฤตของชีวิต

2.5 การวัดการมีเป้าหมายในชีวิต

1) การสัมภาษณ์ โดยสุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (2527 อ้างถึงในวรัญญา ฉิมกรด, 2560)

การสัมภาษณ์ มีหลักคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตนเองต่างกันว่าผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตามเพื่อให้เราวิเคราะห์ตนเอง

2) แบบวัดเป้าหมายชีวิต พิมพ์พนิต และคณะ (2564)

2.1) แบบวัดเป้าหมายชีวิต (หรือมาตรวัดความมุ่งหวังในชีวิต) (Purpose in life: PIL) พัฒนาโดย Crumbaugh and Maholick แพลและเรียบเรียงโดย กันยารัตน์ เมืองแก้ว (2561) พบว่าสามารถวัดการรับรู้เป้าหมายชีวิตของนักศึกษาไทยได้อย่างมีความตรงและน่าเชื่อถือ

2.2) แบบวัดเป้าหมายชีวิต แบ่งเป็น 5 ปัจจัย จำนวน 18 ข้อ คือ ด้านความมุ่งหวังในชีวิต มีจำนวน 6 ข้อ แปลผลเป็นคะแนนรวม มีค่าคะแนนตั้งแต่ 18 ถึง 126 คะแนน หากค่าคะแนน PIL สูง แสดงถึงการมีความมุ่งหวังในชีวิตหรือมีเป้าหมายชีวิตสูง หากค่าคะแนน PIL ต่ำ แสดงว่ามีภาวะคับข้องใจไม่มีความมุ่งหวังในชีวิต หรือไม่มีเป้าหมายชีวิต

3) การรายงานตนเอง และการวิเคราะห์ตนเอง โดย Anderson, (1941 อ้างถึงในวรัญญา ฉิมกรต, 2560) แบบวัดชนิดนี้ให้รายงานด้วยตนเองนี้มักประกอบด้วยข้อคำถามหรือคำคุณศัพท์ กำหนดให้บุคคลแสดงความรู้สึกต่อข้อคำถามนั้นว่าเห็นด้วยหรือไม่ หรือให้ตอบคำถามเพื่อค้นหาอารมณ์ความรู้สึก หรือให้เลือกคำคุณศัพท์เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ กิจกรรม หรือแนวคิดที่กำหนดให้เป็นผู้จัดบันทึกและประเมินค่าบุคลิกภาพของเรา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ว่าตัวถูกสอบบุคลิกภาพ

4) การใช้แบบสอบถาม มารยาท โยทงยศ (2555) การสร้างแบบสอบถามสำหรับให้ผู้ตอบตอบด้วยตนเอง ข้อคำถามผู้ถูกวัดจะต้องเลือกตอบคำถามในแบบประเมินที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและรวมคะแนนเพื่อแปลผลระดับการมีเป้าหมายในชีวิตตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การใช้แบบสอบถามเพื่อให้นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจศึกษา สร้างแบบสอบถามที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างและประชากรเป้าหมาย ทำให้ได้รับผลการวิจัยที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด

จากการศึกษารวบรวมรูปแบบการวัดการมีเป้าหมายในชีวิตในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกที่จะใช้แบบประเมินการมีเป้าหมายในชีวิต ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาความหมายและสร้างนิยามของการมีเป้าหมายในชีวิตผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต โดยสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง

3.1 ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง

จากการศึกษาความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Self-esteem พบว่า มีคำแปลในภาษาไทยหลายคำ อาทิ การเห็นคุณค่าในตนเอง การยกย่องนับถือตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้คำว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง ในการกล่าวถึง Self-esteem สำหรับความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง มีดังต่อไปนี้

Kendra Cherry (2021) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวโดยรวมเกี่ยวกับคุณค่าหรือความพึงพอใจส่วนบุคคล กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความภาคภูมิใจในตนเองอาจกำหนดได้ว่า คุณชื่นชมและชอบตัวเองมากเพียงใดไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม

แก้วตา คณะวรรณ (2545) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความภาคภูมิใจในตนเอง จึงเป็นความต้องการด้านจิตใจที่สำคัญมากสำหรับมนุษย์ทุกคนจำต้องมีเพื่อใช้เป็นหลักในการเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ในการมีชีวิตอยู่ของเรา

ณัฐกานต์ (2563) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความคิดและความรู้สึกที่มีต่อตัวเอง ซึ่งมีผลกระทบต่อความกระตือรือร้นในการใช้ชีวิตของเราในทุก ๆ ด้าน รวมถึงส่งผลถึงความมั่นคงทางอารมณ์ ที่จะช่วยให้เราสามารถเผชิญหน้ากับความท้าทายหรือปัญหาในชีวิตอีกด้วย

ดวงพร ภาคาหาญ (2560) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง เป็นปัจจัยพื้นฐานทางสุขภาพจิต ที่บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงจะสามารถเผชิญกับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้ สามารถยอมรับสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกผิดหวังและท้อแท้ใจด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง จึงเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีความสุข สามารถดำเนินชีวิตตามที่ตนปรารถนาได้อย่างดี

ธเนตร ตัญญวงษ์ (2554) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจในตนเอง มีความมั่นใจในตนเองซึ่งความรู้สึกนี้ประกอบด้วย ความรู้สึกปลอดภัยทางกาย ความมั่นคงทางอารมณ์ ความมีเอกลักษณ์ ความเป็นเจ้าของ และความสามารถที่ตนเองสามารถทำในสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ และมีการประเมินตนเองตามความรู้สึกของตน ว่าตนเองเป็นคนที่มีความรู้สึกรับรู้คุณค่า มีความสามารถ มีความสำคัญรวมถึงสามารถยอมรับในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ได้

นุชเรศ นิลวงศ์ (2560) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง ชื่นชมให้คุณค่าแก่ตนเอง เป็นการผสมผสานระหว่างลักษณะทางกายภาพ จิตใจ ความเชื่อ ทักษะคิด ค่านิยม ความสามารถทางสติปัญญา รวมทั้งเป็นรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ตนจึงเป็นอัตมโนภาพของบุคคลในการรับรู้ตนเองและสัมพันธ์ภาพที่ตนเองมีต่อบุคคลและสิ่งอื่นในชีวิต

รัตนา (2564) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความภูมิใจในตัวเอง คือทัศนคติและการประเมินคุณค่าตนเอง ที่ส่งผลต่อความภูมิใจและความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งรวมถึงความคิดต่อตัวเองในมุมมองต่างๆ เช่น มุมมองต่อภาพลักษณ์ ความเชื่อ อารมณ์ และ พฤติกรรมต่างๆ คนที่มี Self Esteem คือคนที่มีความสุข เห็นค่าของตัวเอง

สินดี จำเริญนุสิต (2552) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การค่อย ๆ เก็บสะสมความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกที่มีต่อตนเองตั้งแต่เล็กจนโตซึ่งมีผลต่อการแสดงออกในทุก ๆ ด้านของคนคนหนึ่ง

สุรพงศ์ อ่ำพินวงษ์ (2550) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง เป็นสภาวะที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของจิตใจและความโดดเด่นในการดำเนินชีวิตอันมีพื้นฐานของสุขภาพจิตที่ดี นำมาสู่ความสำเร็จต่าง ๆ ได้ง่าย หากจะมี IQ คือ ความฉลาดของสติปัญญาและมี EQ คือ ความฉลาดทางอารมณ์ รวมทั้ง MQ คือ ความฉลาดทางด้านจริยธรรมอยู่ในตัวผู้นั้นอย่างเหมาะสม

อุมาพร ไวยารัตน์ และกัญญาวดี แสงงาม (2561) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การตระหนักรู้และ เห็นคุณค่าในตนเอง สามารถสร้างแรงจูงใจในเชิงบวกให้กับตนเองได้มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เข้าใจและยอมรับ ในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีสุขภาพจิตที่ดีตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ตามศักยภาพ

จากการศึกษาความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองสรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง รับรู้ว่าตนเองนั้นมีคุณค่า ส่งผลต่อความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง นำไปสู่การมีสุขภาพจิตที่ดีตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ตามศักยภาพ

3.2 ความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเอง

ภาวดี เหมทานนท์ (2563) ความภาคภูมิใจในตนเอง ป็นสถานะของจิตใจ เป็นความรู้สึกมีค่าเกี่ยวกับตนเอง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับตนเอง ทั้งในด้านบวกและด้านลบและสามารถเข้าใจถึงการทำหน้าที่ในระยะยาวของบุคคล บุคคลคิดและรู้สึกเกี่ยวกับตัวเอง ใน 3 แนวคิด ที่ต่างอิสระต่อกัน ได้แก่ 1) ความภาคภูมิใจในลักษณะของผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้าง และการยับยั้ง 2) ความภาคภูมิใจในลักษณะของการจูงใจตนเอง (Self-motive) บุคคลมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองในทิศทางคงเดิมและเพิ่มขึ้น และ 3) ความภาคภูมิใจในลักษณะตัวกันชน (Buffer) เป็นการปกป้องสิ่งที่เป็นอันตราย

ดวงกมล ทองอยู่ (2557) การเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นมีความสำคัญ ที่ผู้ที่เป็น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์จะละเลยไม่ได้เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่นล้วนแล้วแต่เกิดมาจากพื้นฐาน ของการที่วัยรุ่นเห็นคุณค่าในตนเองต่ำทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อน วัยอันควร นำไปสู่ปัญหาการท้องไม่พร้อมและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความรุนแรง ปัญหา การถูกล่อลวง ปัญหาการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาโรคซึมเศร้า และการฆ่าตัวตาย การที่วัยรุ่นรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่าไม่ได้รับการยอมรับในสังคมเป็นสิ่งที่ทำให้พวกเขาเข้าไปสู่วงโคจรของปัญหาต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น การพัฒนาให้เขาเป็นผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง จึงเปรียบเสมือนการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี

นเศรษฐ นิลวงศ์ และ ทักษ์ อุดมรัตน์ (2560) ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งชมให้คุณค่าแก่ตนเอง เป็นการ ผสมผสานระหว่างลักษณะทางกายภาพ จิตใจ ความเชื่อ ทักษะคติ ค่านิยม ความสามารถทางสติปัญญา รวมทั้งเป็น รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ตนจึงเป็นอัตมโนภาพของบุคคลในการรับรู้ตนเองและสัมพันธ์ภาพที่ ตนเองมีต่อบุคคลและสิ่งอื่นในชีวิต

ด้วยเหตุนี้ความภาคภูมิใจในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันเมื่อเกิดปัญหาในชีวิต จะเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถรับมือกับปัญหาได้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้บุคคลเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นอยู่เสมอ

3.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง

แนวคิดของทาฟาโรดิ และสวาน (Tafarodi and Swann, 1995 อ้างถึงในธัญญภัทร์ ศิริชันราโรจน์ และคณะ, 2560) ได้จากการศึกษาภาคภูมิใจในตนเองกับนักศึกษา พบว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth)
- 2) เชื่อมมั่นในตนเอง (Self-confidence)
- 3) การเคารพตนเอง (Self-respect)
- 4) รู้สึกว่าตนเองมีประสิทธิภาพ (Self-competence)

Cooper Smith (1981 อ้างถึงใน Catherine Potard, 2017) บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงนั้น มีลักษณะกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่น ในตนเอง มองโลกในแง่ดีคิดในด้านบวก พอใจในตนเอง รักตนเอง ไม่รู้สึกด้อยค่า เคารพตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อบุคคลและ สิ่งแวดล้อมทำให้เป็นคนกล้าคิด กล้าลงมือทำ กล้าเผชิญปัญหา

และถือว่าเป็นเรื่องที่ทำทนาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ใช้กลไกในการป้องกันตนเองน้อยมาก ดังนั้น จึงมีความสุขและใช้ชีวิตอย่างมี ประสิทธิภาพ

ลักษณะของของบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงมีดังต่อไปนี้ นุจิรา สารถ้อย (2547 อ้างถึงในดวงกมล ทองอยู่, 2557)

- 1) มีใบหน้าท่าทางวิธีการพูดและการเคลื่อนไหวแฝงไว้ด้วยความแจ่มใส ร่าเริง มีชีวิตชีวา
- 2) สามารถพูดถึงความสำเร็จหรือข้อบกพร่องของตนเองได้อย่างตรงไปตรงมาและด้วยใจจริง
- 3) สามารถเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับการสรรเสริญการแสดงออกด้วยความรักความซาบซึ้ง
- 4) สามารถเปิดใจรับคำตำหนิและไม่ทุกข์ร้อนเมื่อมีผู้กล่าวถึงความผิดพลาดของตน
- 5) คำพูดและการเคลื่อนไหวมีลักษณะธรรมชาติไม่กังวล
- 6) มีความกลมกลืนกันอย่างดีระหว่างคำพูด การกระทำการแสดงออกและการเคลื่อนไหว
- 7) สามารถที่จะเห็นและสนุกสนานกับแง่ตลกขบขันของชีวิตทั้งของตนเองและผู้อื่น
- 8) มีเจตคติที่เปิดเผยมองหาข้อดีเกี่ยวกับชีวิตประสบการณ์ใหม่และโอกาสใหม่ ๆ ของชีวิต
- 9) มีเจตคติที่ยืดหยุ่นในการตอบสนองกับเหตุการณ์และสิ่งท้าทายมีวิถึญาณของความเป็น

คนช่างคิดและไม่เอาจริงเอาจังกับชีวิตมากจนเกินไป

10) มีพฤติกรรมการแสดงออกในทางที่เหมาะสมสามารถเป็นตัวของตัวเองแม้ว่าตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่มีความเครียด

3.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเอง

1) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของทาฟาโรดิและสวาน

ทาฟาโรดิ และสวาน (Tafarodiand Swann, 1995 อ้างถึงในธัญญภัทร์ ศิริธรรมาโรจน์ และคณะ, 2560) ได้จากการศึกษาภาคภูมิใจในตนเองกับนักศึกษา พบว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth) คือบุคคลที่รับรู้และภูมิใจในคุณค่าของตนเอง
- 2) เชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) คือความรู้สึกเชื่อมั่นในศักยภาพตัวเองในการจัดการกับปัญหา
- 3) การเคารพตนเอง (Self-respect) คือ การเคารพตน หากมีข้อผิดพลาด หรือสิ่งไม่ดีเกิดขึ้น ก็ได้เกลียดตัวเอง ท้อถอย หรือท้อแท้ พร้อมทั้งแก้ไขพัฒนา ปรับปรุง
- 4) รู้สึกว่าตนเองมีประสิทธิภาพ (Self-competence) คือการเปิดใจกว้างและมุ่งมั่น การตระหนักพัฒนาและการ เรียนรู้เพื่อรับสิ่งใหม่ที่แตกต่างจากประสบการณ์เดิม

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของคูเปอร์สมิธ (coopersmith self-esteem inventory)

Cooper Smith (1981 อ้างถึงในCatherine Potard, 2017) รูปแบบแรงขับให้บุคคลมีคุณลักษณะของการมีความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

- 1) ความสำคัญ (Significance) บุคคลรู้สึกว่าเป็นที่รักโดยคนที่ผู้อื่นเห็นความสำคัญของตัวเอง
- 2) ความสามารถ (Competence) ความสำคัญโดยการกระทำ

- 3) คุณความดี (Virtue) การบรรลู่ซึ่งศีลธรรมและจริยธรรม
- 4) พลังอำนาจ (Power) อิทธิพลที่บุคคลมีต่อชีวิตตนเองและผู้อื่น

จากการศึกษาสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองนั้น เกิดจากแรงขับภายใน 4 ประการ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมของการมีความภาคภูมิใจในตนเอง

3) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของมาสโลว์

Maslow (1954 อ้างถึงในประภัสสร วัฒนา 2560) ได้อธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์เป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ดังนี้ถ้าเข้าใจความต้องการของมนุษย์ก็สามารถ อธิบายถึงเรื่องแรงจูงใจของมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน มาสโลว์ ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ชั้นเรียงตามลำดับ ดังนี้ชั้นที่ 1 ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) คือความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น น้ำ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น ชั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and Security Needs) คือความต้องการที่จะมีชีวิต ที่มั่นคงปลอดภัย ความรักศุภุมในชีวิตที่ไม่ต้องคอยหวาดระแวงสิ่งใด ชั้นที่ 3 ความต้องการความรักและการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม (Love and Belonging Needs) มนุษย์เมื่อเข้าไปอยู่ในกลุ่มใดก็ต้องการให้ตนเป็นที่รักและยอมรับในกลุ่มที่ตนอยู่ ชั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self-Esteem Needs) เป็นความต้องการในลำดับต่อมา ซึ่งความต้องการในชั้นนี้ถ้าได้รับจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ชั้นที่ 5 ความต้องการในการเข้าใจและรู้จักตนเอง (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการชั้นสูงของมนุษย์ ซึ่งน้อยคนที่จะประสบได้ถึงชั้นนี้ มาสโลว์ได้กล่าวเน้นว่า ความต้องการต่าง ๆ เหล่านี้ต้องเกิดเป็นลำดับขั้น และจะไม่มีการข้ามขั้น ถ้าชั้นที่ 1 ไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการในลำดับขั้นที่ 2-5 ก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้ การตอบสนอง ที่ได้รับในแต่ละชั้นไม่จำเป็นต้องได้รับทั้งหมด เพียงแค่ต้องได้รับบ้างเพื่อจะได้เป็นบันไดนำไปสู่การพัฒนาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นในลำดับขั้นต่อไป

สรุปความภาคภูมิใจในตนเองนั้นเกิดขึ้นจากชั้นความต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self-esteem Needs) ซึ่งจำเป็นต้องผ่าน ชั้นความต้องการทางกายที่ได้มาจากการสนับสนุนจากครอบครัวหรือการทำงานด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ รวมถึงชั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัยซึ่งได้รับการตอบสนองจากการเงินที่พร้อมสำหรับการใช้จ่ายค่าเทอม และค่าใช้จ่ายจากการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมาจากการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวหรือจากการหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง และชั้นความต้องการความรักและการเป็นที่ยอมรับ มนุษย์เมื่อเข้าไปอยู่ในกลุ่มใดก็ต้องการให้ตนเป็นที่รักและยอมรับในกลุ่มที่ตนอยู่ ซึ่งได้รับการส่งเสริมคือการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวที่ให้การยอมรับการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การการมีเพื่อนการมีคนรัก นำมาสู่ขั้นต่อไปที่บุคคลต้องการสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเอง อาจหมายถึงการแสวงหาวิชาความรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างคุณค่าให้กับตนเอง รวมถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยเหลือผู้อื่น อันนำมาซึ่งการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น และสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเอง

4) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของ Lilian

Lilian (1988 อ้างถึงในคาลอส บุญสุภา, 2562) ให้ความเห็นว่าการเห็นคุณค่าในตนเองหมายถึง การยกย่องตนเองซึ่งมีผลมาจากการประเมินตนเองและจากผู้อื่น คนรอบข้าง ทำให้บุคคลนั้น

มีความรู้สึกเป็นที่รักหรือเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ซึ่งการเห็นคุณค่าตนเองนั้นจะต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างขึ้น มาแต่เกิดจากการสะสมมาตั้งแต่อดีตซึ่งจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม

5) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของPalladino

Palladino (1989 อ้างถึงในคาลอส บุญสุภา, 2562) ให้ความเห็นว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง แนวทางที่บุคคลคิดและรู้สึกเกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่น โดยวัดจากการกระทำของตนเอง โดยการประเมินจากประสบการณ์ชีวิต เช่น การประสบความสำเร็จ ความล้มเหลว ต่อให้ในสายตาของคนอื่นไม่ได้มองว่าตนเองเป็นคนล้มเหลว แต่หากเจ้าตัวมองว่าตนเองล้มเหลวก็จะมีค่าเห็นคุณค่าในตนเองที่ต่ำลง

3.5 การวัดการมีความภาคภูมิใจในตนเอง

วิธีการวัดความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นการวัดบุคลิกภาพ เป็นเรื่องที่ทำไต่ยาก อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาได้ทำการสร้างเครื่องมือที่เอาไว้ใช้สำหรับวัดบุคลิกภาพ โดยเครื่องมือวัดมี วิธีดังนี้

แบบทดสอบชนิดฉายภาพจิต หรือโปรเจคทีฟ (Projective) มณฑิรา จารุเพ็ง (2563) แบบทดสอบการวัดบุคลิกภาพแบบโปรเจคทีฟนี้สร้างขึ้นโดย Henry Murray แบบทดสอบที่นำเสนอสิ่งเร้าสองนัยหรือไร้โครงสร้างที่แน่นอนตลอดจนวิธีการจัดวัตถุอาจใช้การสร้างเรื่อง ต่อเติมเรื่อง ต่อเติมประโยค หรือโดยการวาด ผู้ถูกประเมินสามารถให้คำตอบ หรือแสดงออกได้อย่างอิสระ เป็นแบบวัดบุคลิกภาพทางอ้อมไม่ใช้การถามตรงไปตรงมา ฉะนั้นคำตอบที่ได้จะสะท้อนถึงความปรารถนา ความกลัว หรือความรู้สึกในระดับจิตไร้สำนึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจบุคลิกภาพอย่างลึกซึ้ง แบบทดสอบชนิดนี้นิยมใช้ในหมู่นักจิตวิทยาคลินิกและจิตแพทย์ ลักษณะสำคัญของแบบทดสอบชนิดฉายภาพจิต หรือโปรเจคทีฟ

1. เป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้ผู้ตอบได้ 2 นัย ได้แก่ นัยบวก นัยลบ
2. ผู้ทดสอบต้องตั้งคำถามอย่างเป็นระบบระเบียบถึงส่วนต่าง ๆ ของแต่ละภาพ เพื่อให้ผู้ถูกทดสอบอธิบายรายละเอียดให้มากที่สุด และอย่างอิสระเสรี
3. เป็นการประเมินทางอ้อมที่ผู้ถูกประเมินไม่รู้ตัว เพราะคำถามไม่ได้ถามพฤติกรรมโดยตรง แต่เป็นการถามจากรูปภาพที่มีลักษณะไม่ชัดเจนคลุมเครือ
4. เป็นเครื่องมือที่สามารถแปลความหมายได้หลายความหมายขึ้นอยู่กับผู้ทดสอบ แต่ผู้ทดสอบต้องมีความชำนาญถึงจะตีความหมายออกมาเป็นบุคลิกภาพของคนนั้นได้

การประเมินผลทำได้โดยการ ฟังสิ่งที่ผู้ทดสอบพูดออกมาพร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมขณะบรรยายภาพ อีกทั้งให้สังเกตรูปแบบ การผูกเรื่องราวที่มีความสอดคล้องกับภาพและมีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้ทดสอบหรือไม่ รวมถึงดูเนื้อเรื่องที่ผู้ทดสอบผูกขึ้น พิจารณาความยาวของเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ การลงรายละเอียดของเหตุการณ์ในการเล่า

Anderson (1941 อ้างถึงในวรัญญา ฉิมกรด, 2560) การสังเกตนั้นจะต้องมีเป้าหมายในการสังเกตที่ชัดเจนและตรงกับหัวข้อที่ผู้ศึกษาต้องการ อีกทั้งยังต้องใช้เวลาในการสังเกตเป็นระยะเวลานานพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์ การรายงานตนเอง และการวิเคราะห์ตนเอง แบบวัดชนิดให้รายงานด้วยตนเอง มักประกอบด้วยข้อคำถามหรือคำคุณศัพท์ กำหนดให้บุคคลแสดงความรู้สึกต่อข้อคำถามนั้นว่าเห็น

หรือไม่ หรือให้ตอบคำถามเพื่อค้นหาอารมณ์ความรู้สึกหรือให้เลือกคำคุณศัพท์เพื่ออธิบายวัตถุ กิจกรรม หรือแนวคิดที่กำหนดให้

แบบวัด ทัศนศาสตร์ ศิรัชนราโรจน์ และคณะ (2560) ความภาคภูมิใจในตนเองจากการศึกษาแนวทาง จากแบบวัดความภาคภูมิใจในตนเอง (The Adult School Form) ของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1984: 6) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ใช้กับนักเรียนอายุ 16 ปีขึ้นไป เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของระดับความ ภาคภูมิใจ (Self-esteem Inventory) แบบวัดความภาคภูมิใจในตนเองฉบับของผู้ใหญ่ (The Adult School Form) เป็นแบบวัดที่ใช้กับ 16 ปีขึ้นไปมีคำถามจำนวน 25 ข้อ โดยประยุกต์มาจากแบบวัดความภาคภูมิใจ ในตนเองของนักเรียนฉบับสั้น (The School Short Form) และแบบวัดความภาคภูมิใจในตนเอง ของโรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 1965)

พีระพงษ์ เครื่องสนุก (2558) แบบทดสอบ คือ ชุดของคำถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้ถูกทดสอบแสดง พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาให้ผู้สอบสังเกตได้และวัดได้ แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย ซึ่งถือว่าเป็นสติปัญญาของมนุษย์ว่ามีความรู้หรือไม่เพียงใดที่ซ่อนแฝงอยู่ในตัวบุคคล ทั้งในด้านพฤติกรรมความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และอื่น ๆ แบบทดสอบถ้าใช้เกณฑ์การแบ่งตาม ลักษณะการตอบ

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบทดสอบ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Question) เป็นแบบคำถามที่จำกัดให้ตอบในเนื้อหา ปกติจะจำกัดให้แคบและสั้นลงด้วยการกำหนดขอบเขตและประเด็น คำตอบ เป็นรูปแบบที่สะดวกต่อการเก็บข้อมูล อีกทั้งในหัวข้อการวัดการมีความภาคภูมิใจในตนเอง นั้นสามารถยืมแบบทดสอบมาเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยได้ โดยในการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้ แบบทดสอบ Rubin's Self-esteem Scale (ชานนท์ โกมลมาลย์, 2551 อ้างถึงในปกรมภ์ เชื้อแก้วจิตูดา, 2559) มีลักษณะ เป็นแบบทดสอบนี้เป็นแบบวัดที่ให้รายงานตัวเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 62 ข้อ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 เพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปาริชาติ บุญมี และภัทราวดี มากมี (2560) ได้ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างเพศ ระดับชั้น กับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียง ผลคือโมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างเพศ ระดับชั้น กับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในเขตพื้นที่ การศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงที่พัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นว่า เพศและระดับชั้นมีอิทธิพลทางตรงต่อแรงจูงใจในการ เรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยที่ เพศหญิงมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษดีกว่าเพศชาย นักเรียน มีอิทธิพลทางตรงต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียง พบว่า ค่าน้ำหนัก ของตัวแปรมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชนัดถ์ พูนเดช (2557) ได้ทำการการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง เป้าหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับชั้นเรียนวิชาศึกษาทั่วไป วิธีการเรียนรู้และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยนี้พบว่าเพศชายมีการรับรู้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับชั้นเรียนวิชาศึกษา ทั่วไปแบบแข่งขัน มีเป้าหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบมุ่งเปรียบเทียบความสามารถกับผู้อื่น และมีเป้าหมายแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์แบบมุ่งเปรียบเทียบความสามารถกับผู้อื่นแบบหลีกเลี่ยงโดยเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง

อัญชานา กลิ่นเทียน และจรัญ แสนราช (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาเกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัล แอนิเมชัน มัลติมีเดีย และเกมส์ มีทั้งหมด 9 ตัวแปรหลัก ที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย (1) นักศึกษาที่เรียนมหาวิทยาลัยเอกชน (2) เรียนอยู่ใน ระดับชั้นปีที่ 2 (3) เพศชาย (4) ผลการเรียนระดับสูง (5) รายได้ของครอบครัวสูง (6) เคยเรียนแผนการเรียน วิทย์-คณิต (7) ไม่เคยเข้ารับการอบรมเสริมความรู้และทักษะ (8) มีลักษณะการมุ่งอนาคต-การควบคุมตนเอง และ (9) พฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมด้านวิชาการระดับปานกลาง พบว่ามีความแตกต่างสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ทุกตัวแปร

จากการทบทวนการศึกษาที่ผ่านมายังไม่ได้ข้อสรุปในตัวแปรเพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ศึกษาจึงนำตัวแปรเพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

4.2 ชั้นปีกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

พัชรินทร์ ก่อเลิศวรพงศ์และคณะ (2559) นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย F-test พบว่า ค่า $F = .408$ และระดับนัยสำคัญ $= .747$ ซึ่งมากกว่า .05 ดังนั้น นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีชั้นปี แตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน จึงสรุปผลได้ว่า นักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ชั้นปีใดก็ตามนักศึกษาจำเป็นต้องมีความพยายาม มีวินัย ขยัน อดทนในการเรียน และมีความมานะในการเรียนเหมือน ๆ กันอีกทั้งนักศึกษาทุกชั้นปี ต้องผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่แต่ละหลักสูตรจัดให้ซึ่งจะสามารถส่งเสริม ให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนมากยิ่งขึ้น

อัญชานา กลิ่นเทียน และจรัญ แสนราช (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาเกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัล แอนิเมชัน มัลติมีเดีย และเกมส์ มีทั้งหมด 9 ตัวแปรหลัก ที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย (1) นักศึกษาที่เรียนมหาวิทยาลัยเอกชน (2) เรียนอยู่ใน ระดับชั้นปีที่ 2 (3) เพศชาย (4) ผลการเรียนระดับสูง (5) รายได้ของครอบครัวสูง (6) เคยเรียนแผนการเรียน วิทย์-คณิต (7) ไม่เคยเข้ารับการอบรมเสริมความรู้และ ทักษะ (8) มีลักษณะการมุ่งอนาคต-การควบคุมตนเอง และ (9) พฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมด้านวิชาการระดับปานกลาง พบว่า มีความแตกต่างสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ทุกตัวแปร

จากการทบทวนการศึกษาที่ผ่านมายังหาข้อสรุปในตัวแปรชั้นปีกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ศึกษาจึงนำตัวแปรเพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

กฤษฎา สารทอง และ ณัฏฐา ทิพย์รัตน์เสถียร (2559) ศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รวมถึงศึกษาปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างนักศึกษาสายอาชีพ และนักเรียนสายสามัญ พบว่านักเรียนสายสามัญมีระดับความภาคภูมิใจในตนเองอยู่น้อยกว่า นักศึกษาสายอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < 0.05$) ระดับความภาคภูมิใจในตนเองทั้งสองรูปแบบการศึกษานั้นต่างกัน และพบว่าปัจจัยเรื่องเพศมีผลต่อระดับความภาคภูมิใจในตนเอง ในส่วนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งสองรูปแบบการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลางที่ไม่แตกต่างกัน และพบว่าปัจจัยเรื่องของอาชีพผู้ปกครองของนักศึกษาสายอาชีพมี ผลต่ออรรถนะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์การทราบ ถึงปัจจัยและผลการศึกษาเหล่านี้ จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น เข้าใจในตัวเด็กวัยรุ่นมากขึ้น และนำมาปรับใช้ในการพัฒนาเด็กวัยรุ่น ให้เป็นบุคลากรที่ดีมีคุณภาพเพื่อพัฒนาสังคมในอนาคตต่อไป

ธัญญภัทร์ ศิริธัชชนราโรจน์ และคณะ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองเพื่อสร้างแบบสอวัตต์วัดความภาคภูมิใจในตนเอง ผลการตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบการวัดความภาคภูมิใจในตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไค-สแควร์ ($=4.67$, $df= 2$) ค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ไม่ปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่ารูปแบบการวัดความภาคภูมิใจในตนเองสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และดัชนีวัดความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่ารูปแบบการวัดความภาคภูมิใจในตนเองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

นเศรษฐ นิลวงศ์ และ ทักษ์ อุดมรัตน์ (2560) การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองและสร้างชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่าองค์ประกอบความภาคภูมิใจในตนเอง ประกอบด้วย การกล้าแสดงออก การเห็นคุณค่าในตนเอง การยอมรับตนเอง การเคารพตนเอง การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความ พอใจในตนเอง และความเชื่อมั่นใจตนเอง มีค่าความสอดคล้องเชิงประจักษ์ น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ใน เกณฑ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Maruyama, Rubin & Kingbury (1991 อ้างถึงใน จำรัส ชี้อตรง, 2562) ให้ความเห็นว่าการมองเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากการ มองเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้บุคคลมีทัศนคติที่ดี ต่อความสามารถของตนเองและส่งผลให้บุคคลมีความทะเยอทะยานมากขึ้น มีการตั้งระดับ ความคาดหวังสูงขึ้น ไม่เลิกล้มความตั้งใจโดยง่ายเมื่อมีอุปสรรคต่าง ๆ แต่จะพยายามต่อไปจนประสบความสำเร็จ

จากการทบทวนการศึกษาที่ผ่านมายังหาข้อสรุปในตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ศึกษาจึงนำตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษาที่มีนักศึกษามีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิมพ์พินิต ภาศร และคณะ (2563) คະแนนเฉลี่ยความมีเป้าหมายชีวิตตามแบบวัด เป้าหมายชีวิต (Purpose in life: PIL) พบว่า นักเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความมีเป้าหมายชีวิต เท่ากับ $M(SD) = 95.12 (14.34)$ จากคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 18-126 แปลผล ได้ว่ามีเป้าหมายชีวิตค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาที่อยู่ในระดับดี โดยมี เกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.01 (จากคะแนนเต็ม 4) ประกอบกับ การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงาน ม.อ. วิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มที่มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้หรือ สื่อต่างๆ ที่ส่งผลต่อการมีโอกาสในการพัฒนาตนเองมากกว่า วัยรุ่นทั่วไป สอดคล้องกับ

ชะเอิ้น พิศาลวัชรินทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการมีเป้าหมายในชีวิตของ นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ เข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จของนักศึกษามหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตทั้งสองกลุ่มก่อนและหลังจากการเข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ พบว่า การเปรียบเทียบการมีเป้าหมายในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตโดยแบ่งเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ 1 ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 มีเป้าหมายในชีวิต ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จโดยรวมแตกต่างกันโดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ อยู่ที่ .512 และหลังโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จอยู่ที่ .677 กลุ่มที่ 2 ที่มีผลการเรียนสูงกว่าหรือเท่ากับ 1.01 มีเป้าหมายในชีวิตก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จโดยรวมแตกต่างกันโดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จอยู่ที่ .582 และหลังโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จอยู่ที่ .523 จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย อาจเนื่องจากระยะเวลาของโครงการมีระยะเวลาที่น้อยไป

ขวัญตา และสิริลักษณ์ (2556) การศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการ สร้างเป้าหมายชีวิตของเยาวชนไทยที่มีชีวิตอยู่กับเอชไอวี พบว่า หากวัยรุ่นมีเป้าหมายชีวิตจะดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข และสอดคล้องกับภาระงานตามพัฒนาการของ วัยรุ่นประการหนึ่งคือ วัยรุ่นจะต้องสามารถเลือก และเตรียมตัวที่จะเลือกอาชีพในอนาคตได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้วัยรุ่น ที่มีเป้าหมายชีวิตจะเป็นผู้ที่มีจิตอาสา และคำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการมีเป้าหมายชีวิต จะช่วยส่งเสริมการเติบโต ความมีคุณธรรม และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 178 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2564 จากสำนักทะเบียนและประมวลผล)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 125 คน ซึ่งจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (1916 อ้างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (สุรินทร์ นิยมมางกูร, 2546) เป็นการเลือกสุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษาเลือกตามความสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 จากจำนวนในชั้นปีนั้น เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายในแต่ละชั้นปี ซึ่งผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 128 ชุด และได้รับการตอบกลับที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 125 ชุด จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง ได้แก่ เพศ ชั้นปี

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล				
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาเมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ของท่านและโปรดตอบทุกข้อ				
1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง		
2. ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา	☐ ชั้นปีที่ 1	☐ ชั้นปีที่ 2	☐ ชั้นปีที่ 3	☐ ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามของ วรรณญา ฉิมกรด (2560) ซึ่งให้นิยามความหมายไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของนักศึกษาที่จะประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทางการเรียน ทำงานมีแบบแผนตามมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้ มีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่โดยไม่หวังรางวัลหรือผลตอบแทน รวมถึงการมีความสุขเมื่อการเรียนประสบความสำเร็จ แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด (5) ถึง จริงน้อยที่สุด (1) ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .850

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย
1	เมื่ออาจารย์มอบหมายงาน ฉันจะรีบทำให้เสร็จภายในเวลาอันรวดเร็ว				
2	ฉันตั้งใจฟังขณะอาจารย์สอนจนจบคาบเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียด				

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามนี้มีข้อความเชิงบวกทั้งหมด โดยมีการให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3 คะแนน

จริงน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

กำหนดช่วงอันตรภาคชั้นจากสูตร (สุทิน ชนะบุญ, 2560)

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{5 - 1}{3}$$

$$= 1.33$$

จะได้ระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

คะแนน 3.68 – 5.00	หมายถึง	มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก
คะแนน 2.34 – 3.67	หมายถึง	มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง
คะแนน 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีเป้าหมายในชีวิต
- 2) กำหนดนิยามปฏิบัติการของการมีเป้าหมายในชีวิต
- 3) สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2 โดยลักษณะ

แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในข้อ 3 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษ เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษในข้อที่ 4 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแต่ละข้อ ความครอบคลุมและสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ธีระ กุลสวัสดิ์, 2558) และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต จำนวน 16 ข้อ

6) นำแบบสอบถามในข้อ 5 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ (Item-total Correlation) จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation

Coefficient) และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ (ค่า r_{xy}) คือมีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ได้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง -.211 ถึง .739 คัดเลือกไว้จำนวน 14 ข้อ

7) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 6 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ผลค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .858

8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้จากข้อ 7 เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ตัวอย่างแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต

แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต						
ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ฉันคิดว่า การวางแผนการใช้ชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ฉันสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี					
10	ฉันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข แม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม					

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามนี้มีข้อความเชิงบวกทั้งหมด โดยการให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

กำหนดช่วงอันตรภาคชั้นจากสูตร (สุทิน ชนะบุญ, 2560)

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

จะได้ระดับการมีเป้าหมายในชีวิต ดังนี้

คะแนน 3.68 – 5.00	หมายถึง	มีเป้าหมายในชีวิตในระดับมาก
คะแนน 2.34 – 3.67	หมายถึง	มีเป้าหมายในชีวิตในระดับปานกลาง
คะแนน 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีเป้าหมายในชีวิตในระดับน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบวัด Rubin's Self Esteem Scale ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้รายงานตัวเอง ประกอบด้วยข้อความ 62 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 4.1 เป็นข้อความเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ (Self-concept) จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบหรือปฏิเสธ ตอบโดยกาเครื่องหมาย (กากบาท) ลงกับคำว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ข้อละเครื่องหมายในแต่ละข้อ มีการตรวจให้คะแนนแตกต่างกันตามลักษณะของข้อความ

ตัวอย่างแบบทดสอบเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	ฉันทำสิ่งที่ไม่ดีมามาก		
2	ฉันเป็นคนไม่เชื่อฟังเวลาที่อยู่บ้าน		
3	ฉันเคยได้รับความลำบากเสมอ		

เมื่อข้อความมีลักษณะทางบวก

ถ้าตอบ “ใช่”	ได้	2	คะแนน
ถ้าตอบ “ไม่ใช่”	ได้	1	คะแนน

ได้แก่ ข้อ 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 15, 21, 24, 26, 28 และ 30

เมื่อข้อความมีลักษณะทางลบ

ถ้าตอบ “ใช่”	ได้	1	คะแนน
ถ้าตอบ “ไม่ใช่”	ได้	2	คะแนน

ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 8, 10, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 27 และ 29

ตอนที่ 4.2 เป็นแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem Scale) จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบ Rating Scale 4 ระดับ ตอบโดยทำเครื่องหมายกากบาทเพียงตัวเดียวที่ตรงกับข้อเท็จจริง ประกอบด้วย “จริงที่สุด” “จริง” “จริงน้อย” และ “จริงน้อยที่สุด” ในแต่ละข้อมีการตรวจให้คะแนนแตกต่างกันตามลักษณะของข้อความ

ตัวอย่างแบบทดสอบความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
31	ฉันเป็นคนมีคุณค่าทัดเทียมกับผู้อื่น				
32	ฉันเป็นคนมีคุณสมบัติที่ดีหลายอย่าง				
33	ฉันรู้สึกว่าฉันทำอะไรไม่สำเร็จเลย				

เมื่อข้อความมีลักษณะทางบวก

ถ้าตอบ “จริงที่สุด” หรือ “จริง” ได้ 2 คะแนน

ถ้าตอบ “จริงน้อย” หรือ “จริงน้อยที่สุด” ได้ 1 คะแนน

ได้แก่ ข้อ 31, 32, 34, 36 และ 37

เมื่อข้อความมีลักษณะทางลบ

ถ้าตอบ “จริงที่สุด” หรือ “จริง” ได้ 1 คะแนน

ถ้าตอบ “จริงน้อย” หรือ “จริงน้อยที่สุด” ได้ 2 คะแนน

ได้แก่ ข้อ 33, 35, 38, 39 และ 40

ตอนที่ 4.3 เป็นการประเมินอัตมโนทัศน์ (Self Concept Rating) จำนวน 22 ข้อ

เป็นแบบ rating scale 5 ระดับ (1-5) ตอบโดยทำเครื่องหมายกากบาทเพียงตัวเลือกเดียวที่ตรงกับข้อเท็จจริง ประกอบด้วย “จริงที่สุด” “จริง” “จริงบ้าง” “จริงน้อย” และ “จริงน้อยที่สุด” ในแต่ละข้อ มีการตรวจให้คะแนนแตกต่างกันตามลักษณะของข้อความ

ตัวอย่างแบบทดสอบความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
41	ฉันเป็นเพื่อนกับทุก ๆ คน					
42	ฉันมีความสุข					
43	ฉันมีความกรุณา					

เมื่อข้อความมีลักษณะทางบวก

ถ้าตอบ “จริงน้อยที่สุด” จะได้ 1 คะแนน

ถ้าตอบ “จริงน้อย” จะได้ 2 คะแนน

ถ้าตอบ “จริงบ้าง” จะได้ 3 คะแนน

ถ้าตอบ “จริง” จะได้ 4 คะแนน

ถ้าตอบ “จริงที่สุด” จะได้ 5 คะแนน
 ได้แก่ข้อ 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 60,
 61 และ 62

เมื่อข้อความมีลักษณะทางลบ

ถ้าตอบ “จริงน้อยที่สุด”	จะได้	5	คะแนน
ถ้าตอบ “จริงน้อย”	จะได้	4	คะแนน
ถ้าตอบ “จริงบ้าง”	จะได้	3	คะแนน
ถ้าตอบ “จริง”	จะได้	2	คะแนน
ถ้าตอบ “จริงที่สุด”	จะได้	1	คะแนน

ได้แก่ข้อ 50, 56 และ 59

การคิดคะแนนรวม

คะแนนรวมสามารถคำนวณได้จากการรวมคะแนนของข้อคำถามทั้ง 62 ข้อ ซึ่งเป็นคะแนนของผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีช่วงคะแนนโดยทฤษฎี (Theoretical Range of Scores) ตั้งแต่ 62-190 ในการแบ่งระดับของคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง มีเกณฑ์การแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

คะแนนตั้งแต่ 159-190	ผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	ในระดับสูง
คะแนนตั้งแต่ 95-158	ผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	ในระดับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่ 62-94	ผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	ในระดับต่ำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาติดต่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาบดีคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เพื่อขอทำการศึกษาค้นคว้ากับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าและขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ทำแบบสอบถาม จำนวน 128 ชุด

3.3 เมื่อได้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ พบว่า มีแบบสอบถามสมบูรณ์ จำนวน 125 ฉบับ จึงได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามเพศ ชั้นปี และความภาคภูมิใจในตนเอง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ความถี่ (Frequency) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี และความภาคภูมิใจในตนเอง
- 2) ร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี ความภาคภูมิใจในตนเอง
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และการมีเป้าหมายในชีวิต
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และการมีเป้าหมายในชีวิต

4.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1) สถิติ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.87) ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 และ 3

สูตรที่ 1 Pooled Variance กรณีความแปรปรวนของสองกลุ่มเท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

สูตรที่ 2 Separated Variance กรณีความแปรปรวนของสองกลุ่มไม่เท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{(n_1 - 1)} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{(n_2 - 1)}}$$

2) สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA or F-test) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.88) ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 2

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

$$df = k-1 \text{ และ } N-k$$

3) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) สำหรับวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.88) ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 4

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 125 คน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 4 ตอน มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีเป้าหมายในชีวิต และความภาคภูมิใจในตนเองเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาได้ใช้สัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-test
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-test
df	หมายถึง	ชั้นความเป็นอิสระ
SS	หมายถึง	ผลรวมของผลต่างกำลังสอง (Sum of Square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean Square)
p	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
**	หมายถึง	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	หมายถึง	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและชั้นปี
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีเป้าหมายในชีวิต และความภาคภูมิใจในตนเอง
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และชั้นปี ปรากฏผลดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	38	30.40
หญิง	87	69.60
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ชั้นปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	47	37.60
2	28	22.40
3	38	30.40
4	12	9.60
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 47 คนคิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 3 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเอง ปรากฏดังตารางที่ 3 ตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกเป็นรายข้อ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับ
เมื่ออาจารย์มอบหมายงาน ฉันจะรีบทำให้เสร็จภายในเวลาอันรวดเร็ว	3.56	.93	ปานกลาง
ฉันตั้งใจฟังขณะอาจารย์สอนจนจบคาบเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียด	3.50	.91	ปานกลาง
หากฉันขาดเรียน ฉันจะรีบตามงานที่ได้รับมอบหมายและจะทำมันให้เสร็จทันที	3.91	.92	มาก
เมื่อผลการเรียนไม่ดี ฉันจะตั้งใจอ่านหนังสือให้มากขึ้นเพื่อให้ได้เกรดเฉลี่ยตามที่ตั้งไว้	3.67	.84	ปานกลาง
เมื่อเรียนวิชาที่ไม่ถนัด ฉันจะพยายามทำความเข้าใจ	3.70	.89	มาก
แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากเพียงใด ฉันจะตั้งใจทำให้สำเร็จ	3.82	.89	มาก
ฉันจะตั้งใจเรียนเพื่อประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้	4.03	.90	มาก
ฉันจะตั้งใจเรียนเพื่อจะได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างที่ตั้งใจไว้	4.00	.87	มาก
ฉันจะพยายามเข้าชั้นเรียนถึงแม้ว่าจะไม่สบาย	3.80	1.02	มาก
ฉันจะตั้งใจอ่านหนังสือเพื่อให้ได้เกรดตามที่กำหนดไว้	3.78	.89	มาก
ฉันปฏิบัติตามแผนการอ่านหนังสือที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การเรียนประสบความสำเร็จ	3.51	1.05	ปานกลาง
ฉันมีเทคนิคในการอ่านหนังสือทบทวนเนื้อหาของบทเรียน เมื่ออ่านหนังสือสอบไม่ทัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน	3.63	.95	ปานกลาง
ฉันรู้สึกมีความสุขเมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด	4.05	.81	มาก
ฉันตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จอย่างเต็มความสามารถ	4.09	.84	มาก
ฉันมีศักยภาพเพียงพอที่จะทำงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง	3.93	.87	มาก
หากพบข้อบกพร่องทางการเรียนของตนเอง ฉันจะรีบหาแนวทางการปรับปรุงเพื่อแก้ไขเพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน	3.86	.93	มาก
เมื่อทำงานกลุ่ม ฉันจะใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่เพื่อให้งานกลุ่มเสร็จตามที่กำหนดไว้	3.95	.87	มาก
รวม	3.81	.69	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งประกอบด้วยคำถาม

17 ข้อ คำถามส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.68–5.00) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .81-1.05 โดยข้อ 14 ฉันทั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จอย่างเต็มความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.09) และข้อ 2. ฉันทั้งใจฟังขณะอาจารย์สอนจนจบคาบเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.50) เมื่อพิจารณาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีเป้าหมายในชีวิตจำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีเป้าหมายในชีวิตจำแนกเป็นรายข้อ

การมีเป้าหมายในชีวิต	\bar{X}	SD	ระดับ
ฉันคิดว่าการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ฉันสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	4.05	.83	มาก
ฉันมีแผนสำรองในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งที่ไม่คาดคิด	3.69	.97	มาก
ฉันรู้ว่าความต้องการของฉันมันเกินกว่าความสามารถของฉัน แต่ฉันจะพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้สิ่งที่ฉันต้องการ	3.90	.93	มาก
ฉันจะนำข้อผิดพลาดของตนเองมาเป็นบทเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก	4.00	.78	มาก
ฉันเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่าในภายภาคหน้า	3.87	.81	มาก
ฉันกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะทำก่อนลงมือทำสิ่งต่าง ๆ	3.78	.88	มาก
ฉันชอบที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพราะต้องการประสบการณ์ที่อาจนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป	3.82	.89	มาก
ฉันทำตามแผนที่ฉันกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอ	3.61	.93	ปานกลาง
ฉันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขแม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม	4.08	.80	มาก
เวลาที่ฉันรู้สึกไม่สบายใจฉันสามารถจัดการกับความรู้สึกไม่สบายใจเหล่านั้นได้	3.89	.91	มาก
ฉันเชื่อว่าฉันมีความสามารถมากพอที่จะรับมือกับปัญหาในภายภาคหน้า	3.78	.81	มาก
ฉันสนใจฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในภายภาคหน้า	3.97	.89	มาก
ฉันรู้สึกว่าความท้าทายที่ผ่านมาเป็นเรื่องสนุกที่จะทำให้ฉันเติบโตขึ้น	3.97	.89	มาก
ฉันมักจะผลักดันตัวเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้	3.91	.89	มาก
รวม	3.88	.64	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การมีเป้าหมายในชีวิตซึ่งประกอบด้วยคำถาม 14 ข้อ

ข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.68-5.00) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .78-.97 โดยพบว่าค่าเฉลี่ย ข้อที่ 9 ฉันทันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขแม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.08) และข้อที่ 8 ฉันทันทำตามแผนที่ฉันทันกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.61) เมื่อพิจารณาการมีเป้าหมายในชีวิตของนักศึกษาโดยรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 แสดงว่ามีเป้าหมายในชีวิตในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความภาคภูมิใจในตนเอง ปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับสูง (คะแนน 159-190)	40	32.00
ระดับปานกลาง (คะแนน 95-158)	85	68.00
ระดับต่ำ (คะแนน 62-94)	0	0.00
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความภาคภูมิใจในตนเองพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในตนเอง ระดับปานกลาง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 และมีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศปรากฏดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	SD	df	t	P
หญิง	87	3.96	.56	52.46	3.42**	.001
ชาย	38	3.46	.82			
รวม	125					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษาชาย

สมมติฐานข้อที่ 2 นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีปรากฏดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	2.81	.94	2.04	.112
ภายในกลุ่ม	121	55.50	.46		
รวม	124	58.30			

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามความภาคภูมิใจในตนเอง ปรากฏดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเอง	n	\bar{X}	SD	df	t	P
สูง	40	4.10	.77	123	3.41**	.001
ปานกลาง	85	3.67	.60			
รวม	125					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่า นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 4 การมีเป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ตัวแปร	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	P
การมีเป้าหมายในชีวิต	.768***	.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การมีเป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .768 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้า เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้ มีการสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

- 1.1 เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามเพศ ชั้นปี และความภาคภูมิใจในตนเอง
- 1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายในชีวิตกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
- 2.2 นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
- 2.3 นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
- 2.4 เป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 178 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2564 จากสำนักทะเบียนและประมวลผล)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 125 คน ซึ่งจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (1916 อ้างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (สุรินทร์ นิยมมางกูร, 2546) เป็นการเลือกสุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษาเลือกตามความสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 จากจำนวนในชั้นปีนั้น เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายในแต่ละชั้นปี ซึ่งผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 128 ชุด และได้รับการตอบกลับที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 125 ชุด จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย
 - 1.1) เพศ แบ่งเป็น ชาย และหญิง
 - 1.2) ชั้นปี แบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4
- 2) ความภาคภูมิใจในตนเอง แบ่งเป็น ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ
- 3) การมีเป้าหมายในชีวิต

ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้ ได้ผลดังนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 47 คนคิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 3 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 17 ข้อคำถามส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.68–5.00) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .81-1.05 โดยข้อ 14 ฉันทตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้

เสรีใจอย่างเต็มความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.09) และข้อ 2. ฉันทั้งใจฟังขณะอาจารย์สอนจนจบคาบเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.50) เมื่อพิจารณาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การมีเป้าหมายในชีวิตซึ่งประกอบด้วยคำถาม 14 ข้อ ข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.68-5.00) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .78-.97 โดยพบว่าค่าเฉลี่ย ข้อที่ 9 ฉันทั้งใจฟังปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขแม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.08) และข้อที่ 8 ฉันททำตามแผนที่ฉันทกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.61) เมื่อพิจารณาการมีเป้าหมายในชีวิตของนักศึกษาโดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 แสดงว่ามีเป้าหมายในชีวิตในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในตนเอง ระดับปานกลาง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 และมีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษาชาย
2. นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง
4. การมีเป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .768 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้า การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าได้ ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันโดยนักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษาชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษเพศชาย และเมื่อพิจารณาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าในสังคม

ปัจจุบันผู้หญิงมีความรู้ ความสามารถทัดเทียมกับผู้ชายในหลาย ๆ ด้าน อีกทั้งการได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และการยอมรับในความแตกต่างทางเพศที่เปิดกว้างมากขึ้นทำให้ผู้หญิงมีโอกาสที่จะได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ รวมถึงลักษณะนิสัยที่ส่งผลต่อการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงสรุปในภาพรวมว่านักศึกษาเพศหญิงในคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตนั้นมีความรู้ ความสามารถ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ บุญมี และภัทราวดี มากมี (2560) พบว่า เพศมีอิทธิพลทางตรงต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่เพศหญิงมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษดีกว่าเพศชาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.34 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hamad S. A (2014) พบว่า นักเรียนหญิงมีผลการเรียนและทัศนคติเชิงบวก ต่อเป้าหมายในการเรียนภาษาในระดับสูงกว่าเพศชาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Narayanan, R. et, al. (2007) ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาโดยแยกตามเพศ พบว่า 1) แรงจูงใจเชิงบูรณาการ: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.38 ในขณะที่เพศชายอยู่ที่ 4.15 2) แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.49 ในขณะที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 3) แรงจูงใจผลลัพธ์: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 ในขณะที่เพศชายอยู่ที่ 3.22 และ 4) แรงจูงใจที่แท้จริง: เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ในขณะที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.87 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยธิดา คงวิมล และวิมลมาศ ปฤชาภัก (2564) กล่าวว่า ชุดความคิดในอุดมการณ์ผู้หญิงสมัยใหม่ คือผู้หญิงสมัยใหม่มีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคในการเลือก ที่จะเป็นสิ่งที่ตนปรารถนา มีความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ที่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ มีความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ ทำให้ผู้หญิงในปัจจุบันไม่ได้แสดงบทบาทเฉพาะเพศหญิงเพียงอย่างเดียว แต่มีบทบาทของเพศชายร่วมด้วย ทำให้ผู้หญิงในยุคใหม่มีบทบาททางเพศที่มีทั้งความเป็นชายและหญิงผสมผสานกัน หรือที่เรียกว่าบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนี สอดคล้องกับแนวคิดของ Bem (1974 อ้างถึงในดุษยา จิตตะยโสธร, 2551) กล่าวว่า ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนี ซึ่งหมายถึงบทบาททางเพศที่มีความเป็นชายและหญิง เป็นผู้ที่สามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีความยืดหยุ่นมากกว่า สามารถผสมผสานความเข้มแข็งของชายและความละเอียดอ่อน ผู้มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนีจะมีความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในขณะที่ผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบไม่ชัดเจน (Undifferentiated) จะมีความสามารถในการปรับตัวต่ำที่สุด งานวิจัยที่สนับสนุน กลุ่มนี้ คืองานวิจัยของ Burchardt & Serbin and Alan (1991; Bem, 1974; Burchardt and Serbin, 1982 อ้างถึงในดุษยา จิตตะยโสธร, 2551) พบว่า ลักษณะทางเพศนี้เองทำให้นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าเพศชายหรือผู้ที่มีบทบาททางเพศแบบตรงตามเพศหญิงเพียงอย่างเดียว ดังที่ วันทนีโยโพธิ์กลาง และอุทุมพร ไฉนลาด (2561) กล่าวว่า เพศหญิงมีแรงจูงใจมากกว่าเพศชาย เนื่องจากในสังคมปัจจุบันผู้หญิงมีความรู้ ความสามารถทัดเทียมกับผู้ชาย ในหลาย ๆ ด้าน อีกทั้งการได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นนั้นจะเป็นหนทางที่จะทำให้ก้าวสู่ความสำเร็จ ในหน้าที่การงาน ได้รับการยอมรับ และได้รับโอกาสทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบทบาททางเพศที่มีความทัดเทียมกันมากขึ้น ผลวิจัยดังกล่าวสนับสนุนแนวคิดของ McClelland (1961 ถึงในอ้างถึงใน พัศรินทร์ ก่อเลิศวรพงศ์ และคณะ, 2559) ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะที่อธิบายถึงลักษณะของ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้อธิบายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่ง

สิ่งใดให้สำเร็จลุล่วง โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความกังวลเมื่อพบความล้มเหลว ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักศึกษาชาย

2. นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ชั้นปีใดก็จำเป็นต้องมีความพยายามขยัน อดทนในการเรียน อีกทั้งนักศึกษาทุกชั้นปี ต้องผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ในแต่ละหลักสูตรก็จะออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนในทุกช่วงของชั้นปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ก่อเลิศวรพงศ์ และคณะ (2559) นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยอาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่านักศึกษาจะอยู่ในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน ต่างก็มีโอกาสได้รับการสนับสนุน การเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ พัศรินทร์ ก่อเลิศวรพงศ์ และคณะ (2559) พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน สาเหตุอาจเนื่องจากผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จะมีความปรารถนาหรือความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียรโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ มุ่งมั่นที่จะทำได้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้สูง (ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์, 2563) ในทรรศนะของผู้ศึกษามองว่า นักศึกษาที่ตัดสินใจเข้าเรียนใน คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตนั้น ต้องอาศัยการค้นคว้าข้อมูล มีความสนใจในองค์ความรู้ทางด้านจิตวิทยามาก่อน และมีความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในสาขานี้ด้วยความมุ่งมั่น จึงมีแรงขับจากความต้องการภายในจิตใจ ส่งผลให้เกิดความเพียร พยายาม มุ่งมั่นในการตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนบรรลุผลสำเร็จ และปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนก็มีส่วนผลักดันให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอำภาศรี พ้อคำ (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และด้านการบริการ ของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ และผลเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งผู้สอนในคณะจิตวิทยา ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมมีความน่าสนใจ โดยเนื้อหาของกิจกรรมมีประโยชน์ ในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผวนกับการเสริมสร้างแรงจูงใจเชิงบวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ ผลวิจัยของนครเศศ นิลวงค์ และทักษ์ อุดมรัตน์ (2560) พบว่า หากนักเรียนสามารถดำเนินงานด้วยตนเอง มีอิสระ ได้รับการเสริมแรง มีความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนก็สามารถทำสิ่งที่มีคุณค่าและประสบความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ Skinner (1976 อ้างถึงในวรรณิษา บัวเมือง, 2562) กล่าวว่า การกระทำของผู้ที่เรียนรู้มากกว่าสิ่งเร้า ที่กำหนดให้ กล่าวคือเมื่อต้องการให้อินทรีย์เกิดการเรียนรู้จากสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง เราจะให้ผู้เรียนรู้เลือกแสดงพฤติกรรมเองโดยไม่บังคับหรือบอกแนวทางในการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วจึง "เสริมแรง" พฤติกรรมนั้นทันที เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำนั้น พฤติกรรมที่ตอบสนองจะขึ้นอยู่กับเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งตัวเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) เมื่อนำมาใช้แล้วทำให้อัตรา

การตอบสนองเพิ่มมากขึ้น เช่น คำชมเชย นี่เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการศึกษา เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียน ซึ่งคณะจิตวิทยาเน้นวิธีการเสริมแรงทางบวกกับผู้เรียน ในทุกระดับชั้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักศึกษามีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาคณะจิตวิทยาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองในระดับสูง จะรับรู้ว่าเป็นที่ยอมรับของเพื่อน เป็นคนสำคัญของครอบครัว มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าจะกระทำ สิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานค้นคว้าของ นุชเนตร กาฬสมุทร และประสพชัย พสุนนท์ (2558 อ้างถึงในฉันททิพย์ พลอยสุวรรณ และคณะ, 2563) พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัย ที่สามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับรู้คุณค่าในตนเอง ทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่น มั่นใจในการปฏิบัติงานของตนเอง บุคคลจะมีความเคารพในตนเอง มองเห็นตนเอง เป็นคนมีค่า มีความสามารถ และมีสมรรถภาพที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ นอกจากนี้ บุคคลที่รับรู้คุณค่าในตนเองสูง จะมีแรงจูงใจ และกระตือรือร้นในการทำงาน มีพลังและมีเป้าหมายในการทำงาน บุคคลจึงมีแรงจูงใจ ที่จะทำงานต่าง ๆ ให้สำเร็จตามความเชื่อมั่น หรือมั่นใจในคุณค่าความสามารถของตน ดังนั้น ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิวัฒน์ แก่นจำปา (2560) พบว่า ปัจจัยภายนอกกับการเห็นคุณค่าในตนเอง คือความปรารถนาของบุคคลที่ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองเป็นผู้มีชื่อเสียง มีเกียรติ มีตำแหน่งฐานะ มีบารมี มีลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับ ได้รับ ความสนใจ มีความสำคัญ มีศักดิ์ศรี และเป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น เมื่อพิจารณาตามลำดับของค่าเฉลี่ยของ ความคิดเห็นจากลำดับมากไปหาลำดับน้อย ได้แก่ 1. ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีพ่อแม่ ผู้ปกครองมาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ จะได้รับกำลังใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่รู้สึกลัวว่าตนเองอยู่อย่างโดดเดี่ยว 2. ด้านโรงเรียนและสังคม โดยเฉพาะในประเด็น ความรู้สึก อยากไปโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับสูง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ จะได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูผู้สอนและได้รับการปลุกฝังในสิ่งที่ดีและประสบความสำเร็จทางการศึกษา จึงส่งผลให้ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับที่สูงเพิ่มขึ้น 3. ด้านสถานภาพทางสังคม โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่าความพึงพอใจต่อฐานะความเป็นอยู่ในปัจจุบัน 4. ด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่าความพึงพอใจต่อการที่สามารถพูดให้เพื่อนมีความเข้าใจกันได้เมื่อขัดแย้งกัน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ช่วงวัยรุ่นจึงต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน หากกลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณค่าตนเองสามารถเป็นที่พึ่งของกลุ่มเพื่อนได้ ก็ส่งผลให้ระดับการเห็นคุณค่าตนเองเพิ่มขึ้นไป จากการแปลและอธิบายของแมคเคลลีแลนด์ McClelland (1987 อ้างถึงในโมลิสสุทธิโมลิติ, 2563) พบว่า บุคคลที่ทำพฤติกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามมาตรฐานที่เป็นเลิศที่ตนกำหนดไว้ โดยไม่ได้มุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตนหรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ มีการตั้งมาตรฐานที่เป็นเลิศในการทำงานและรับผิดชอบ ที่จะทำได้ตามนั้น มีความกล้าทำกิจกรรมใด ๆ แม้ว่ามีโอกาสประสบผลสำเร็จ

เพียงครั้งหนึ่ง มีความพยายามอย่างไม่ย่อท้อจนกว่าจะบรรลุจุดมุ่งหมาย มีความสามารถในการวางแผนระยะยาวและต้องการรู้ผลของงานที่ทำด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ Maslow (1954 อ้างถึงในคณิง นันทะนะ, 2560) อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะมีความต้องการเป็นระดับต่าง ๆ กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากพื้นฐานไปยังระดับสูงสุดเมื่อความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็ยังมีความต้องการนั้นต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจต่อไป สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษาในกลุ่มนี้จะมีความต้องการในลำดับขั้นที่สูงขึ้น เนื่องจากความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นความต้องการด้านร่างกายและความต้องการความมั่นคงปลอดภัยได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เกิดต้องการความรักและความผูกพัน (Love and Belonging Needs) ซึ่งจะเกิดขึ้นโดยง่าย เนื่องจากผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงก็จะส่งผ่านความรู้สึกดีต่อตนเองออกมาภายนอกเป็นคุณลักษณะที่น่าคบหา เป็นมิตรส่งผลให้เกิดการยอมรับเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม รู้สึกว่าตนเป็นที่รักและได้รับการยอมรับของกลุ่ม จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในการต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และจะเชยิบความต้องการไปในขั้นความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ความต้องการประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องและนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเอง และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงก็จะมีผลปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จสูงเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง

4. การมีเป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .768 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สะท้อนให้เห็นว่าการมีเป้าหมายในชีวิตเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เนื่องจากผู้ที่มีเป้าหมายในชีวิตจะสามารถมองเห็นภาพรวม และรายละเอียดของสิ่งที่ตนมุ่งหวังได้อย่างชัดเจน การเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ควรมีการกำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทาง และวางแผนการเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จโดยอาศัยแนวทางในการดำเนินชีวิตที่วางแผนไว้ ผู้เรียนจะยึดมั่นในความสำเร็จและมีผลการเรียนที่ดีตามมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พนิต ภาศร และคณะ (2563) พบว่า คะแนนเฉลี่ยความมีเป้าหมายชีวิตตามแบบวัด เป้าหมายชีวิต (Purpose in life: PIL) พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความมีเป้าหมายชีวิตเท่ากับ $M (SD) = 95.12 (14.34)$ จากคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 18-126 แปลผล ได้ว่ามีเป้าหมายชีวิตค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาที่อยู่ในระดับดี โดยมีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.01 สอดคล้องกับแนวคิด Purpose in Life ของ Bronk Holmes and Talib (2010 อ้างถึงใน พิมพ์พนิต และคณะ, 2564) กล่าวว่า เป้าหมายชีวิตเป็นการรับรู้ต่อสิ่งที่ทำให้ดำรงอยู่ และเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีกำลังใจ ดำรงชีวิตอยู่อย่างมั่นคง และมุ่งมั่นเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือวิกฤตของชีวิต ซึ่งเกิดจากบุคคลมีความเชื่อที่ว่าชีวิตของตนเองมีความสำคัญ เป็นความตั้งใจอย่างมั่นคงที่จะไปสู่จุดมุ่งหมาย

เป้าหมาย หรือความมุ่งหวังในชีวิต และเมื่อบุคคลค้นพบเป้าหมายชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง รู้สึกพึงพอใจในชีวิตมีความหวัง มีความเข้มแข็ง และมีพลังในการดำเนินชีวิต การมีเป้าหมายชีวิตเป็นบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของบุคคลทุกคน แนวคิดความหมายและเป้าหมายชีวิต เชื่อว่าการค้นหาความหมาย ของชีวิตเป็นแรงจูงใจขั้นแรกในชีวิตของมนุษย์ทุกคน ผู้ที่สามารถค้นพบ และคงไว้ซึ่งความหมายหรือเป้าหมายชีวิตจะเป็นผู้ที่มีสุขภาวะที่ดี มีความสุข และประสบความสำเร็จในชีวิต สอดคล้องกับโดยทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting Theory) Edwin A. Locke and Gary Latham 1906 (อ้างถึงในกนกกร เมตตาจิต, 2560) Edwin A. Locke and Gary Latham (1906 อ้างถึงในกนกกร เมตตาจิต, 2560) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายเป็นกระบวนการพิสูจน์การทำงานของคนและกลุ่มคนกับเป้าหมายที่กำหนดมาตรฐานคุณภาพ และได้นำเสนอแนวคิดที่ว่าแรงจูงใจในการทำงานที่สำคัญของบุคคล คือความตั้งใจหรือความตั้งใจหรือความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การตั้งเป้าหมายที่ดีนั้น ต้องเป็นเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจง มีความท้าทายหรือมีความมีความยาก แต่สามารถปฏิบัติได้ มีการวางแผน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ ถ้าผู้เรียนมีการตั้งเป้าหมายในการเรียน โดยมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้วยเหตุการมีเป้าหมายในชีวิตของนักศึกษาจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

- 1) จากงานวิจัย พบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาชาย ดังนั้น พ่อแม่และอาจารย์ ในสถานศึกษาควรให้ความเอาใจใส่ สนับสนุน และส่งเสริมให้นักศึกษาชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น
- 2) จากการวิจัย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิต ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง และอาจารย์ควรส่งเสริมให้นักศึกษา เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ผ่านบทเรียน รูปแบบการสอน กิจกรรม รวมถึงการให้กำลังใจแก่นักศึกษา และส่งเสริมแนวคิดการมีและสร้างเป้าหมายในชีวิตเพื่อให้เกิดการวางแผนด้านการใช้ชีวิต ทั้งด้านการเรียนและการทำงานในอนาคตต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับประชากรกลุ่มอื่น เช่น นักเรียน คนวัยทำงาน เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่นอกเหนือจากความภาคภูมิใจในตนเองและการมีเป้าหมายในชีวิต เพื่อให้มีข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น
3. การศึกษาครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อสร้างโปรแกรมพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิตที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

บรรณานุกรม

- กฤษฎา สารทอง,ณทธร ทิพยรัตน์เสถียร. (2559) การศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างในนิกศึกษาสายอาชีพและนักเรียนสายสามัญ. **จุฬาลงกรณ์เวชสาร**. 60(2), 231-246.
- กัญญาวิณี แก้วกมลรัตน์ และจิตาภา ธิริศิริกุล. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของข้าราชการ ศาสนิกธรรม สังกัดศาลชั้นต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต**. 15(1), 17-32.
- กันยรัตน์ เมืองแก้ว. (2561). ความหมายในชีวิต: ตัวแปรด้านความเข้มแข็งเชิงจิตวิทยา. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 16(1), 6-23.
- กาญจน์สุนภัส บาลทิพ. (2559). การพัฒนารูปแบบการใช้แนวคิดเป้าหมายในชีวิตและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมของวัยรุ่นไทย. **ว.พยาบาลสงขลานครินทร์**. 36(3), 111-130.
- กานดา คำมาก และคณะ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. สถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กรกฎาคม 2558. นครราชสีมา.
- แก้ว พรหมแก้ว. (2559). การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงเพื่อเสริมสร้างการตั้งเป้าหมายในชีวิตของผู้ใช้สารเสพติด. **วารสารพยาบาลตำรวจ**. 8(1), 11-22.
- แก้วตา คณะวรรณ. (2545). ผลของยุทธศาสตร์ตนเองเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- ขวัญดาว มาอยู่,ณภัสสรณ์ เหลืองศักดิ์ศรี,โชติวัน แยมขยยาม และมุกิตา สัตถุศาสตร์ (2563) Motivation for Undergraduate Students' studying Chinese to Thai Translation. **วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 7(2), 200-208.
- ขวัญตา บลาทิพย์,อุษณีย์ เพชรรัตตะชาติ, ศิริวรรณ พิริยคุณธร, Praanee Liamputtong, นฤมล ตีระพัฒน์. (2558). การใช้แนวคิดเป้าหมายในชีวิตและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมของวัยรุ่นไทย. สำนักวิจัยและพัฒนา. คณะพยาบาลศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- ขวัญตา บลาทิพย์ และคณะ. (2560). โครงการการพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพองค์รวมของวัยรุ่น ที่ติดเชื่อเฮอไอวีด้วยแนวคิดเป้าหมายในชีวิต. วันที่ 30 มิถุนายน 2560. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา.
- ขวัญตา บลาทิพย์, ทิพมาส ชินวงศ์, สิริลักษณ์ จันทร์มะ. (2555). กระบวนการสร้างหรือคงไว้ซึ่งการมีความหมายและเป้าหมายในชีวิตของวัยรุ่นไทย ที่มีชีวิตอยู่กับเฮอไอวี. สำนักวิจัยและพัฒนา. คณะพยาบาลศาสตร์.มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.

- ขวัญตา บาลทิพย์,สิริลักษณ์ จันท์ธรมะ. (2556).กระบวนการสร้างเป้าหมายในชีวิตของเยาวชนไทยที่มีชีวิตอยู่กับเอชไอวี. วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์. 33(3), 1-15.
- คณิง นันทะนะ.(2560). **ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ Maslow's Hierarchical Theory of Motivation.** มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา. นครสวรรค์.
- คาลอส บุญสภา. 2562. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำรัก ชื่อตรง. (2562). การพัฒนาทักษะการเขียนด้วยวิธีการเขียนเรื่องเลียนแบบ โดยการไขกลวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการมองเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี. สาขาวิชาภาษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี.
- ซัชพร มานะกิจ. (2560). แรงจูงใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานธุรกิจค้าปลีก สิ้นค้าอุปโภคและบริโภคในรูปแบบซูเปอร์มาร์เก็ต. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชวลิต เทพประดิษฐ์. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านชีวะสังคมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต หลักสูตรวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วารสารอินทนิลทักษิณสาร. 13(3), 181-194.
- ชนัดต์ พูนเดช. (2557). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง เป้าหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียน สำหรับชั้นเรียนวิชาศึกษาทั่วไป วิธีการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ. วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา 12(1), 1-44.
- ชะเอิน พิศาลวีชรินทร์. (2558). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการมีเป้าหมายในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่เข้าร่วมโครงการสานฝันมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ. วารสารสุทธิปริทัศน์. 29(89), 195-209.
- ชูศรีวงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.** กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณัฐกานต์. (2020). **Self-Esteem (การเห็นคุณค่าในตัวเอง).** สืบค้น 15 เมษายน 2564.
จาก <https://asian-identity.com/hr-egg-th/eggblog/self-esteem>.
- ดลฤดี ไชยศิริ. (2562). การส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดเกมพีเคชั่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนผดุงนารี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ปีการศึกษา 2563. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดวงกมล ทองอยู่. (2557). แนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น ตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 4(2), 179-190.
- ดวงพร ภาคาหาญ. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับระดับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุ เขตรับผิดชอบศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง รพ.แพร่ (ร่องซ้อ). วารสารโรงพยาบาลแพร่. 25(2), 13-23.

- ทักษิณา ช่างแก้ว. (2560). **จบปริญญาตรีภายใน 4 ปี' คือกุญแจสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต.** สืบค้นวันที่ 17 เมษายน 2564 จาก <https://www.voathai.com/a/graduation-killer-tk/3959395.html>.
- ธเนตร ตัญญวงษ์ ไพบูลย์ อ่อนมั่ง สุมนรตี นิรมเนติพันธ์. (2554). ผลของกิจกรรมนันทนาการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง ของเด็กกำพร้าที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์บ้านแกร์ดำ จังหวัดลพบุรี. **วารสารสมาคมนักวิจัย.** 16(3), 67-75.
- ธัญญภัทร์ ศิริธัชชนราโรจน์, สกล วรจรเจริญศรี, ปริญญา มีสุข. (2560). ความภาคภูมิใจในตนเองและความหย่นตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. **Veridian E Journal.** 10(3), 512-529.
- นคเรศ นิลวงศ์ และ ทักษ์ อุดมรัตน์. (2560). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร** 19(1), 121-32.
- นคเรศ นิลวงศ์. (2560). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์.** 19(1), 239-253.
- นฤมล สุ่นสวัสดิ์. (2558). การตั้งเป้าหมายของชีวิตและการทำงาน. **วารสารสารสนเทศ.** 14(2), 21-36.
- นุชจรรย์ หงส์เหลี่ยม. (2559). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ แห่งหนึ่งในประเทศไทย. **เวชบันทึกศิริราช** 9(3), 131-138.
- นุชเนตร กาฬสมุทร. และ ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและ การท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.** 7(2), 27-40.
- บุญสิริ สุวรรณเพ็ชร. (2538). **พจนานุกรมจิตวิทยาฉบับสมบูรณ์.** กรุงเทพฯ: เอส & เคย์บุ๊กส์
- ปรกรณ์เชื้อแก้วจิตฺดา. (2559). การเห็นคุณค่าในตนเองของคณากรกวาดถนน สังกัดกรุงเทพมหานคร . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี.** 14(2), 418-432.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2551. **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร :ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- ปวรส บุตะเขียว. (2555). **การวิเคราะห์ข้อสอบ (Item Analysis).** หน่วยทะเบียนและพัฒนวิชาการ งานบริการการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักศึกษา. คณะเภสัชศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริชาติ บุญมี, ภัทราวดี มากมี. (2560). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างเพศ ระดับชั้น กับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียง. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี.** 11(1), 67-79.
- ปิยธิดา คงวิมล. วิมลมาศ ปถุชากู. (2564). กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่ออุดมการณ์ผู้หญิงสมัยใหม่ในนิตยสารกุลสตรี. **ศิลปศาสตร์ปริทัศน์.** 16(2), 111-124.

- พรรณภา ส่งแสงแก้ว. (2556). ผลของโปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจและการตั้งเป้าหมายในการเรียน ที่มีต่อ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยเอกชน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและ การแนะแนว. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปีการศึกษา 2556.
- พัชรินทร์ ก่อเลิศวรพงษ์ อัมพร ศรีประเสริฐสุข พรเพ็ญ ไตรพงษ์ และ ยุทธพงษ์ ลีลากิจไพศาล. (2559). การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏสวนดุสิต. วารสารร่มพฤษ์ 34(3), 35-54.
- พิมพ์พินิต ภาศรี, กาญจน์สุนภัส บลทิพย์, อังศุมา อภิชาติ, อาภรณ์ทิพย์ บัวเพชร. (2564). เป้าหมายชีวิต ของนักเรียนในภาคใต้ วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์. 41(1), 104-114.
- ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ (2562). ประสิทธิผลของโปรแกรมการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในชีวิตต่อความ แข็งแกร่งในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ เรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง. วารสารการพยาบาล. 20 (2), 16-30.
- ภัทราวดี คงมัน. (2558). เป้าหมายและวิธีการบรรลุเป้าหมายของชีวิตในทศวรรษของดิช นัท ฮันท์. วารสารปณิธาน. 11(17), 116-127.
- ภาวดี เหมทานนท์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองและคุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุที่มี โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. 7(12), 1-14.
- มณฑิรา จารุเพ็ง. (2563). เอกสารการเรียนรู้วิชา จว.302 การทดสอบและการประเมินทางจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. กรุงเทพฯ.
- มลิวัลย์ พระธรรมมาตย์. (2561). การวางแผนเป้าหมายชีวิต. สืบค้น 15 เมษายน 2564 จาก. <https://sites.google.com/site/karpenphuprakxbkar12/kar-wangphaen-pea-hmay-chiwit>.
- โมลีสุทธิ โมลิโธ. (2563). ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. *Buddhist Psychology Journal*. 5(2), 12-17.
- รัตนา. (2021). Self Esteem คืออะไร? วิธีสร้างความภูมิใจในตัวเองทำอย่างไร? สืบค้น 15 เมษายน 2564. จาก. <https://faithandbacon.com/self-esteem/>.
- ละออ อุบลแย้ม .(2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเสริมแรงวิชาการจัดการต้นทุน โลจิสติกส์ ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถ วิทยัพณิชยการ. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทยัพณิชยการ กรุงเทพมหานคร.
- วรรณิษา บัวเมือง. (2562). ผลของการใช้การเสริมแรงและสัญญาเงื่อนไขที่มีผลต่อความรับผิดชอบ ในการส่งงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิชาการวิจัยทางการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาวิชาชีพครู วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. นครศรีธรรมราช.
- วรัญญา ฉิมกรด. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักศึกษาและ มโนภาพแห่งตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับชั้นปริญญาตรี

- มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.** โครงการพิเศษทางจิตวิทยา. ศศ.บ. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- วัชรกร สุตโหวา, สุรวาท ทองบุ, และ เนตรชนก จันทรสวาง. (2555). การสร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น Construction of an Achievement Motivation Test for Grade 7th - 9th Students. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.** 6(1), 53-61.
- วันतीय โปธิ์กลาง ,อุทุมพร ไฉฉลาด. (2561). แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล.** 2(2), 110-134.
- ศศธร บริสุทธิ์นฤดม. (2557). **คุณลักษณะของผู้ควบคุมงานด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงานก่อสร้าง.** วิทยานิพนธ์ มหาลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยศิลปากร สมบัติ อารินาสา. (2561). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา . **Journal of Roi Kaensarn Academi.** 3(2), 33-46.
- สินดี จำเริญนุสิต. (2552). **ความภาคภูมิใจในตนเอง (SELF ESTEEM).** ชมรมพัฒนาการและพฤติกรรม เด็กแห่งประเทศไทย. สืบค้น 15 เมษายน 2564.
จาก <http://www.thaidbp.org/ArticleThaiDBPNo1.php>.
- สุขุม รัตน์เสรีเกียรติ. (2560). **ทฤษฎีของการจูงใจ (THEORIES OF MOTIVATION).** สืบค้นวันที่ 6 พฤษภาคม 2564. จาก
<http://pmcexpert.com/%E0%B8%97%E0%B8%A4%E0%B8%A9%E0%B8%8E%E0%B8%B5%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%88%E0%B8%B9%E0%B8%87%E0%B9%83%E0%B8%88-theories-of-motivation/>.
- สุจินต์ เพิ่มพิทักษ์ และทัศนีย์ นารถ ลี้มสุทธิวันภูมิ. (2552). **แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ ในการเรียนของ นักศึกษาชั้นปีที่1 คณะบัญชีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ประทุมธานี.**
- สุจินต์ เพิ่มพิทักษ์ ,ทัศนีย์นารถ ลี้มสุทธิวันภูมิ. (2553). **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ปทุมธานี.**
- สุรพงศ์ อำพันวงษ์. (2550). **ความภูมิใจในตนเอง ตอนที่ 1 ความรู้ทั่วไป.** สืบค้น 15 เมษายน 2564.
จาก <https://www.clinicdek.com/archives/638>.
- สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์ สกุล (2555) **แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. นครปฐม.**
- สุรินทร์ นิยมมางกูร, **เทคนิคการสู่มตัวอย่าง .** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2546.
- เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2561). **เป้าหมายสูงสุดของชีวิต. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 9 - 15 กุมภาพันธ์ 2561.**

- เสถียร อุตวัต. (2555). **ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation Theory)**. สืบค้นวันที่ 6 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/169890>.
- อนันต์ เสมรสวรรณ. (2559). **การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในนักเรียนที่ประสบความสำเร็จของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. พุศศิกายน 2559. คณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี.
- อรนุช ศรีสะอาด และคณะ. (2550). **การวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- อัญชญา กลิ่นเทียน, จรรย์ แสงราช. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาเกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัล แอนิเมชัน มัลติมีเดีย และเกมส์**. **วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม**. 2(1), 25-41.
- อาบจิตร กอมาตย์ ธิดารัตน์ เลิศวิทย์สกุล และวรวรรณ รุจิตร. (2561). **ปัจจัยที่สนับสนุนความพร้อมตามทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคคลีแลนดของนักกีฬาฟุตบอลหญิง ทีมวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จังหวัดขอนแก่น**. **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย**. 8(1), 141-148.
- อิงอร นาชัยฤทธิ. (2556). **เป้าหมายในชีวิต**. สืบค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2564. จาก <https://nachailit.wordpress.com/>.
- อุมาพร ไวยรัตน์, กัญญาวดี แสงงาม. (2561). **การเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเองสำหรับวัยรุ่น**. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**. 12(ฉบับพิเศษ), 74-82.
- อุสมัน เจอะอุบง. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต**. **โครงการพิเศษทางจิตวิทยา**. ศศ.บ. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- Catherine Moore. (2021). **How to Set and Achieve Life Goals The Right Way**. Retrieved 15 April 2021. From <https://positivepsychology.com/life-worth-living-setting-life-goals/>.
- Catherine Potard. (2017). **Self-Esteem Inventory (Coopersmith)**. EA 4638 Psychology. Laboratory of the Pays de laLoire, University of Angers, Angers, France University Hospital of Tours, Tours, France. From <https://www.verywellmind.com/what-is-self-esteem-2795868>.
- Hamad S. Aldosari. (2014). **The Entwined Effects of Attitude, Motivation and Gender on EFL Learning: A Correlation Study**. **Studies in Literature and Language**. 8(1), 1-5.
- Kendra Cherry. (2021). **What Is Self-Esteem**. Retrieved 15 April 2021.
- Narayanan, R.; Rajasekaran Nair, N.; Iyyappan, S. (2007). **Do Female Students Have Higher Motivation than Male Students in Learning of English at the Tertiary Level?**. ERIC Number: ED496970.

Ron Whitaker. (2016). **Life Goals: Plan It... Live It... Achieve It**. Retrieved 15 April 2021
From <https://aboutleaders.com/life-goals-plan-it-live-it-achieve-it/>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

รองศาสตราจารย์ มณฑิรา จารุเพ็ง

อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา อังกาบสี

อาจารย์ประจำคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรควิช จาริกจारीต

อาจารย์ประจำคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ภาคผนวก ข

จดหมายเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
KASEM BUNDIT UNIVERSITY

ที่ มกบ. 0215/จว.146 (363)

8 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง

ด้วย นายธนศานต์ วงศ์คำ รหัสนักศึกษา 61-08014-00390 นักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา จว.441 โครงการพิเศษทางจิตวิทยา 1 ในปีการศึกษา 2563 รายวิชาดังกล่าวนี้กำหนดให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เป็นประเด็นทางจิตวิทยา โดย นายธนศานต์ วงศ์คำ ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรรมเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมภูริธิตตา อยู่เจริญ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความถูกต้องเที่ยงตรง เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดปรากฏดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หากท่านต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นายธนศานต์ วงศ์คำ ทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 094-575-8701

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นิตร์ศุกกุล)

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ

ในฐานะคณบดีคณะจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา "พัฒนาคน พัฒนาคนด้วยศาสตร์และจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อสร้างสรรค์สังคมในอุดมคติอย่างยั่งยืน"
สถานที่ตั้ง : อาคารเกษมสรรค์ ชั้น 2 หมายเลขโทรศัพท์ 02-302-2777 ต่อ 1328
E-mail : psychology.kasem@gmail.com

วิทยาเขตพัฒนาการ : 1761 ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250 โทรศัพท์ 0-2320-2777 โทรสาร 0-2321-4444
PATANAKARN CAMPUS : 1761 PATANAKARN ROAD, SUAN LUANG, BANGKOK 10250 TEL. 0-2320-2777 FAX 0-2321-4444

วิทยาเขตร่มเกล้า : 77 ถนนร่มเกล้า เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510 โทรศัพท์ 0-2904-2222 โทรสาร 0-2904-2200
ROMKLAO CAMPUS : 77 ROMKLAO ROAD, MINBURI, BANGKOK 10510 TEL. 0-2904-2222 FAX 0-2904-2200

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเอง
กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของ นายธนศานต์ วงศ์คำ รหัสนักศึกษา 61-08014-00390

- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
โดยกำหนดให้นักศึกษามารับเอกสารที่พิจารณาแล้ว ได้ในวันที่.....24 พฤษภาคม 2564.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ *มจร*

(.....มณฑิรา จารุเพ็ง.....)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำฯ

วันที่ 24 / พฤษภาคม / 2564

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเอง
กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของ นายอนันต์ วงศ์คำ รหัสนักศึกษา 61-08014-00390

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา

โดยกำหนดให้นักศึกษามารับเอกสารที่พิจารณาแล้ว ได้ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2564

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

ดร. อนุชา อิศรัมย์

ตำแหน่ง

รองคณบดีฝ่ายนิเทศ คณะจิตวิทยา

วันที่

11 / พค. / 2564

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บันทึกข้อความ

คณะจิตวิทยา

หน่วยงาน..... จว.145 (2) /2563 8 พฤษภาคม 2564
 ที่.....
 เรื่อง..... ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรควิช จาริกจาริต

ด้วย นายธนศานต์ วงศ์คำ รหัสนักศึกษา 61-08014-00390 นักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา จว.441 โครงการพิเศษทางจิตวิทยา 1 ในปีการศึกษา 2563 รายวิชาดังกล่าวนี้กำหนดให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เป็นประเด็นทางจิตวิทยา มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ ทั้งต่อตัวนักศึกษา กลุ่มบุคคล และสังคม ทั้งนี้ นายธนศานต์ วงศ์คำ ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมัญญิตตา อยู่เจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความถูกต้อง เทียบตรง เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดปรากฏดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หากท่านต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นายธนศานต์ วงศ์คำ ทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 094-575-8701

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ธัมมัญญิตตา อยู่เจริญ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมัญญิตตา อยู่เจริญ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

โครงการพิเศษทางจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิต และความภูมิใจในตนเอง
กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของ นายธนศานต์ วงศ์คำ รหัสนักศึกษา 61-08014-00390

- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
โดยกำหนดให้นักศึกษามารับเอกสารที่พิจารณาแล้ว ได้ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2564

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(...ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรรควิช จารีกจาวีต...)

ตำแหน่ง.....หัวหน้าสาขาวิชาจิตวิทยา.....

วันที่.....8 พฤษภาคม 2564.....

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต

ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IOC	การ พิจารณา	การ นำไปใช้
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1.ฉันคิดว่า การวางแผนการใช้ชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ฉันสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
2.ฉันมีแผนสำรองในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งไม่คาดคิด	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
3.ฉันคิดว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็น (-)	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
4.ฉันรู้ว่าความต้องการของฉันมันเกินกว่าความสามารถของฉัน แต่ฉันจะพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้สิ่งที่ฉันต้องการ	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
5.ฉันจะนำข้อผิดพลาดของตนเองมาเป็นบทเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
6. ฉันเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่าในภายภาคหน้า	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
7.ฉันกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะทำก่อนลงมือทำสิ่งต่างๆ	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
8.ฉันชอบที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพราะต้องการประสบการณ์ที่อาจนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้
9.ฉันไม่สบายใจเมื่อแผนการที่วางไว้ไม่เป็นไปตามแผน	-1	1	1	2	.33	ไม่ผ่าน เกณฑ์	ตัดออก
10.ฉันทำตามแผนที่ฉันกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอ	1	1	1	3	1	ผ่านเกณฑ์	นำไป ทดลองใช้

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต (ต่อ)

ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			ผลรวม	IOC	การพิจารณา	การนำไปใช้
	ของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
11.ฉันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข แม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้
12.เวลาที่ฉันรู้สึกไม่สบายใจฉันสามารถ จัดการกับความรู้สึกไม่สบายใจเหล่านั้นได้	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้
13.ฉันเชื่อว่าฉันมีความสามารถมาก พอที่จะรับมือกับปัญหาในภายภาคหน้า	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้
14.ฉันสนใจฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการ ทำงานในภายภาคหน้า	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้
15.ฉันรู้สึกว่าความท้าทายที่ผ่านมาเป็น เรื่องสนุกที่จะทำให้ฉันเติบโตขึ้น	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้
16.ฉันชอบที่จะได้ทำสิ่งใหม่ ๆ ตามที่ ได้รับมอบหมายเพราะฉันคิดว่าเป็น ประสบการณ์ที่อาจเป็นประโยชน์ใน อนาคต	-1	1	1	2	.33	ไม่ผ่าน เกณฑ์	ตัดออก
17.ฉันรู้สึกไม่มีพลังในการทำสิ่งต่าง ๆ (-)	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้
18.ฉันมักจะผลักดันตัวเองไปสู่เป้าหมาย ที่ตั้งไว้	1	1	1	3	1	ผ่าน เกณฑ์	นำไปทดลอง ใช้

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษาค้นคว้า

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตารางที่ 11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต

ข้อ	คำถาม	ค่า r	การพิจารณา	การนำไปใช้
1	ฉันคิดว่า การวางแผนการใช้ชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ฉันสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	.426	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
2	ฉันมีแผนสำรองในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งไม่คาดคิด	.250	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
3	ฉันคิดว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็น	-.211	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
4	ฉันรู้ว่าความต้องการของฉันมันเกินกว่าความสามารถของฉัน แต่ฉันจะพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้สิ่งที่ฉันต้องการ	.384	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
5	ฉันจะนำข้อผิดพลาดของตนเองมาเป็นบทเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก	.518	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
6	ฉันเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่าในภายภาคหน้า	.512	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
7	ฉันกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะทำก่อนลงมือทำสิ่งต่าง ๆ	.573	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
8	ฉันชอบที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพราะต้องการประสบการณ์ที่อาจนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป	.398	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
9	ฉันทำตามแผนที่ฉันกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอ	.589	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
10	ฉันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข แม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม	.405	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
11	เวลาที่ฉันรู้สึกไม่สบายใจฉันสามารถจัดการกับความรู้สึกไม่สบายใจเหล่านั้นได้	.344	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
12	ฉันเชื่อว่าฉันมีความสามารถมากพอที่จะรับมือกับปัญหาในภายภาคหน้า	.446	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
13	ฉันสนใจฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในภายภาคหน้า	.555	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
14	ฉันรู้สึกว่าความท้าทายที่ผ่านมาเป็นเรื่องสนุกที่จะทำให้ฉันเติบโตขึ้น	.640	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
15	ฉันรู้สึกไม่มีพลังในการทำสิ่งต่าง ๆ	.134	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
16	ฉันมักจะผลักดันตัวเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้	.739	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล

หมายเหตุ ข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

ตารางที่ 12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต ก่อนและหลังการคัดเลือก
ข้อคำถาม

ข้อที่	ก่อนคัดเลือก	หลังคัดเลือก
1. ฉันคิดว่าการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ฉันสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	.426	.368
2. ฉันมีแผนสำรองในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งไม่คาดคิด	.250	.251
3. ฉันคิดว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็น	-.211	ตัดทิ้ง
4. ฉันรู้ว่าความต้องการของฉันมันเกินกว่าความสามารถของฉัน แต่ฉันจะพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้สิ่งที่ฉันต้องการ	.384	.408
5. ฉันจะนำข้อผิดพลาดของตนเองมาเป็นบทเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก	.518	.612
6. ฉันเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่าในภายภาคหน้า	.512	.661
7. ฉันกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะทำก่อนลงมือทำสิ่งต่างๆ	.573	.669
8. ฉันชอบที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพราะต้องการประสบการณ์ที่อาจนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป	.398	.410
9. ฉันทำตามแผนที่ฉันกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอ	.589	.641
10. ฉันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข แม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม	.405	.416
11. เวลาที่ฉันรู้สึกไม่สบายใจฉันสามารถจัดการกับความรู้สึกไม่สบายใจเหล่านั้นได้	.344	.353
12. ฉันเชื่อว่าฉันมีความสามารถมากพอที่จะรับมือกับปัญหาในภายภาคหน้า	.446	.528
13. ฉันสนใจฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในภายภาคหน้า	.555	.607
14. ฉันรู้สึกว่าความท้าทายที่ผ่านมาเป็นเรื่องสนุกที่จะทำให้ฉันเติบโตขึ้น	.640	.568
15. ฉันรู้สึกไม่มีพลังในการทำสิ่งต่าง ๆ	.134	ตัดทิ้ง
16. ฉันมักจะผลักดันตัวเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้	.739	.770

หมายเหตุ ข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ตารางที่ 13 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
การมีเป้าหมายในชีวิต	.858

ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นายธนศานต์ วงศ์คำ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต กำลังศึกษาค้นคว้าโครงการพิเศษทางจิตวิทยา เรื่องการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา 2. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกตามเพศ และชั้นปี 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้าพเจ้าจึงขอความอนุเคราะห์จากนักศึกษาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง ซึ่งไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด ทุกคำตอบของท่านจะเก็บรวบรวมไว้เป็นความลับ โดยผู้ศึกษาจะวิเคราะห์ผลในภาพรวมและนำไปใช้เฉพาะในการศึกษาค้นคว้า

ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีและขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายธนศานต์ วงศ์คำ

นักศึกษหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

คำชี้แจง แบบสอบถามมีจำนวน 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน 2 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน 17 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต	จำนวน 14 ข้อ
ตอนที่ 4 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง	จำนวน 62 ข้อ

รายละเอียดการยินยอมเข้าร่วมการศึกษาค้นคว้า

โครงการพิเศษทางจิตวิทยา เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีเป้าหมายในชีวิตและความภาคภูมิใจในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ข้าพเจ้าได้ทราบรายละเอียด เกี่ยวกับการดำเนินการศึกษาโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้ และข้าพเจ้ายินยอมตอบแบบสอบถามฉบับนี้โดยสมัครใจ

ลงชื่อ

ลายมือชื่อของผู้ยินยอมเข้าร่วมการศึกษาค้นคว้า

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาเมื่ออ่านข้อความแล้ว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ของท่านและโปรดตอบทุกข้อ

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	เมื่ออาจารย์มอบหมายงาน ฉันจะรีบทำให้เสร็จภายในเวลาอันรวดเร็ว					
2	ฉันตั้งใจฟังขณะอาจารย์สอนจนจบคาบเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียด					
3	หากฉันขาดเรียน ฉันจะรีบตามงานที่ได้รับมอบหมายและจะทำมันให้เสร็จทันที					
4	เมื่อผลการเรียนไม่ดี ฉันจะตั้งใจอ่านหนังสือให้มากขึ้น เพื่อให้ได้เกรดเฉลี่ยตามที่ตั้งไว้					
5	เมื่อเรียนวิชาที่ไม่ถนัด ฉันจะพยายามทำความเข้าใจ					
6	แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากเพียงใด ฉันจะตั้งใจทำให้สำเร็จ					

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
7	ฉันจะตั้งใจเรียนเพื่อประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้					
8	ฉันจะตั้งใจเรียนเพื่อจะได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างที่ตั้งใจไว้					
9	ฉันจะพยายามเข้าชั้นเรียนถึงแม้ว่าจะไม่สบาย					
10	ฉันจะตั้งใจอ่านหนังสือเพื่อให้ได้เกรดตามที่กำหนดไว้					
11	ฉันปฏิบัติตามแผนการอ่านหนังสือที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดเพื่อให้การเรียนประสบความสำเร็จ					
12	ฉันมีเทคนิคในการอ่านหนังสือทบทวนเนื้อหาของบทเรียนเมื่ออ่านหนังสือสอบไม่ทัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน					
13	ฉันรู้สึกมีความสุขเมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด					
14	ฉันตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จอย่างเต็มความสามารถ					
15	ฉันมีศักยภาพเพียงพอที่จะทำงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง					
16	หากพบข้อบกพร่องทางการเรียนของตนเอง ฉันจะริบหาแนวทางการปรับปรุงเพื่อแก้ไขเพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน					
17	เมื่อทำงานกลุ่ม ฉันจะใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่เพื่อให้งานกลุ่มเสร็จตามที่กำหนดไว้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการมีเป้าหมายในชีวิตเมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ฉันคิดว่าการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ฉันสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี					
2	ฉันมีแผนสำรองในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งที่ไม่คาดคิด					
3	ฉันรู้ว่าความต้องการของฉันมันเกินกว่าความสามารถของฉัน แต่ฉันจะพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้สิ่งที่ฉันต้องการ					
4	ฉันจะนำข้อผิดพลาดของตนเองมาเป็นบทเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก					
5	ฉันเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันเพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่าในภายภาคหน้า					
6	ฉันกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะทำก่อนลงมือทำสิ่งต่าง ๆ					
7	ฉันชอบที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพราะต้องการประสบการณ์ที่อาจนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป					
8	ฉันทำตามแผนที่ฉันกำหนดไว้ล่วงหน้าเสมอ					
9	ฉันเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขแม้ว่าจะยากลำบากเพียงใดก็ตาม					

แบบสอบถามการมีเป้าหมายในชีวิต (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
10	เวลาที่ฉันรู้สึกไม่สบายใจฉันสามารถจัดการกับความรู้สึก ไม่สบายใจเหล่านั้นได้					
11	ฉันเชื่อว่าฉันมีความสามารถมากพอที่จะรับมือกับปัญหา ในภายภาคหน้า					
12	ฉันสนใจฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานใน ภายภาคหน้า					
13	ฉันรู้สึกว่าความท้าทายที่ผ่านมาเป็นเรื่องสนุกที่จะ ทำให้ฉันเติบโตขึ้น					
14	ฉันมักจะผลักดันตัวเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้					

ตอนที่ 4 แบบทดสอบ Rubin's Self Esteem Scale

โปรดอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนอย่างถี่ถ้วน คำตอบไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิดเพราะเป็นความรู้สึกของคนแต่ละคน ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกับผู้อื่น โปรดตอบทุก ๆ ข้อ โดยแบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับเป็นข้อความเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ คำถามเป็นแบบเลือกรับหรือปฏิเสธ เมื่อท่านอ่านคำถามแล้วให้ท่านตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
 ไม่ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	ฉันทำสิ่งที่ไม่ดีมามาก		
2	ฉันเป็นคนไม่เชื่อฟังเวลาที่อยู่บ้าน		
3	ฉันเคยได้รับความลำบากเสมอ		
4	ฉันคิดไปในด้านอกุศลเสมอ		
5	ฉันเป็นคนที่ไวใจได้		
6	ฉันเป็นคนเรียนดี		
7	ฉันเป็นคนฉลาด		
8	ฉันไม่ค่อยจะรู้เรื่องอะไรเลย		
9	ฉันเป็นนักอ่านที่ดี		
10	ฉันเรียนอะไรแล้วก็ลืมหมด		
11	ฉันเป็นคนหน้าตาดี		

แบบสอบถามเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
12	ฉันมีหน้าตาแจ่มใสเสมอ		
13	ฉันมีรูปร่างไม่ดี		
14	ฉันเป็นคนแข็งแรง		
15	ฉันเป็นผู้นำในการเล่นและการกีฬา		
16	ฉันร้องไห้เก่ง		
17	ฉันเป็นคนชอบวิตกกังวล		
18	ฉันหวาดกลัวบ่อย ๆ		
19	ฉันจะว่าวุ่นใจเมื่อมีคนเรียกฉัน		
20	ฉันเป็นคนขี้ตกใจ		
21	คนมักเลือกฉันในการเล่นเกมนต่าง ๆ		
22	ฉันเป็นคนสุดท้ายที่ได้รับเลือกให้เล่นเกม		
23	ฉันลำบากใจที่จะเป็นเพื่อนกับใคร		
24	ฉันมีเพื่อนมาก		
25	ฉันเป็นคนที่ถูกลืม		
26	ฉันเป็นคนที่มีความสุข		
27	ฉันเป็นคนที่ไม่มีความสุข		
28	ฉันพอใจในสภาพตัวเองขณะนี้		
29	ฉันอยากเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวฉันตอนนี้		
30	ฉันเป็นคนร่าเริง		

ตอนที่ 4.2 แบบทดสอบความภาคภูมิใจในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
31	ฉันเป็นคนมีคุณค่าทัดเทียมกับผู้อื่น				
32	ฉันเป็นคนมีคุณสมบัติที่ดีหลายอย่าง				
33	ฉันรู้สึกว่าคุณทำอะไรไม่สำเร็จเลย				
34	ฉันมีความสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีเท่าผู้อื่น				
35	ฉันมีความภาคภูมิใจในตนเองน้อยเหลือเกิน				
36	ฉันคิดถึงตัวเองในทางที่ดี				
37	โดยทั่วไปแล้วฉันมีความพอใจในตัวเอง				
38	ฉันหวังว่าฉันสามารถนับถือตัวเองได้มากกว่านี้				
39	ขณะนี้ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนไร้ประโยชน์				
40	บางครั้งฉันคิดว่าฉันไม่มีอะไรดีเลย				

ตอนที่ 4.3 แบบทดสอบการประเมินอัตมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินอัตมโนทัศน์ ที่มีต่อตนเอง เมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
41	ฉันเป็นเพื่อนกับทุก ๆ คน					
42	ฉันมีความสุข					
43	ฉันมีความกรุณา					
44	ฉันเป็นคนกล้า					
45	ฉันเป็นคนซื่อสัตย์					
46	คนรอบตัวต่างชอบฉัน					
47	ฉันเป็นคนที่ไว้ใจได้					
48	ฉันเป็นคนดี					
49	ฉันภาคภูมิใจในตัวฉัน					
50	ฉันเป็นคนเกียจคร้าน					
51	ฉันให้ความร่วมมือกับทุกคนเสมอ					
52	ฉันเป็นคนร่าเริงแจ่มใส					
53	ฉันเป็นคนมีความคิด					
54	ฉันเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป					
55	ฉันเป็นคนอ่อนโยน					
56	ฉันเป็นคนขี้อิจฉา					
57	ฉันเป็นคนที่ไม่ถือดี					

แบบทดสอบการประเมินอัตมโนทัศน์ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
58	ฉันเป็นคนสุภาพ					
59	ฉันเป็นคนขี้อาย					
60	ฉันเป็นคนสะอาด					
61	ฉันเป็นคนที่มีความประนีประนอมต่อผู้อื่น					
62	ฉันเป็นคนมีความกตัญญู					

“ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้”

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ-สกุล	นายธนศานต์ วงศ์คำ
วันเดือนปีเกิด	13 ตุลาคม พ.ศ. 2542
ภูมิลำเนา	ตำบลขุขันธ์ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 34130
E-mail	Tanasarn_won@outlook.co.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2564	ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2560	ระดับมัธยมศึกษา (แผนการเรียน ศิลป์-ภาษา) โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ.2554	โรงเรียนปทุมสาร จังหวัดอุบลราชธานี